

ΕΠΕΤΗΡΙΣ

ΤΟΥ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΡΜΟΥ.

ΕΤΟΣ ΙΑ΄.

1887 1888.

Παρασκεύαζε δαυτὸν
ἄξιον τῶν γονέων.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1889.

ΕΠΕΤΗΡΙΣ

ΤΟΥ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

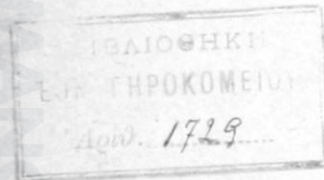
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΡΜΟΥ.

ΕΤΟΣ ΙΑ΄.

1887-1888.

Παρασκεύαζε δαυτὸν
ἄξιον τῶν γονέων.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1889.

ΜΕΛΗ

ΤΟΥ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΡΜΟΥ.

ΙΔΡΥΤΑΙ.

1877.

Α. Χ. ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΣ.

Ι. Α. ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗΣ.

✠ Δ. Π. ΠΑΣΤΕΛΛΑΣ.

Π. Π. ΒΑΚ.

Κ. Δ. ΚΩΣΤΑΡΑΚΗΣ.

Κ. Α. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ.

Κ. Ε. ΚΑΝΤΕΜΙΡΗΣ.

Α. Γ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ.

Α. Α. ΙΟΥΔΑΝΟΥ.

Κ. Γ. ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΥ.

ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ.

Α. Χ. ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΣ
 Γ. Α. ΖΕΡΒΟΓΔΑΚΗΣ.
 Π. Π. ΒΑΚ
 Κ. ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ
 Θ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ
 Ι. Χ. ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΣ
 Ν. ΔΗΜΑΔΗΣ
 Α. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ
 Μ. ΣΜΠΥΡΑΚΗΣ
 Δ. Γ. ΜΟΣΤΡΑΤΟΣ
 Α. Κ. ΓΕΡΑΡΔΟΣ
 ΣΤ. ΑΥΘΕΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
 Α. ΚΑΡΑΒΙΑΣ
 Β. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ
 Β. ΠΑΤΡΙΝΟΣ
 Δ. ΠΑΤΡΙΝΟΣ
 Π. Α. ΔΟΥΚΑΣ
 ΕΜ. ΚΑΣΤΑΝΑΚΗΣ
 Χ. ΧΡΗΣΤΙΑΝΗΣ
 Γ. ΒΕΡΓΗΣ
 Ν. ΑΠΕΡΓΗΣ
 Π. Γ. ΛΑΓΟΠΟΥΛΟΣ
 Ν. ΕΠΑΙΝΕΤΟΣ
 Ι. ΡΟΙΖΟΣ
 Α. ΠΑΠΑΔΗΣ
 Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ
 Ν. ΔΟΡΕΝΤΖΑΚΗΣ
 Δ. ΧΑΤΖΑΡΑΣ
 Χ. ΘΕΟΧΑΡΙΔΗΣ
 Δ. ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗΣ
 Ι. ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗΣ

Μ. ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟΣ
 Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
 Ν. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ
 Γ. ΨΑΛΤΗΣ
 Κ. ΚΩΒΑΙΟΣ
 Β. ΚΑΝΑΚΗΣ
 Κ. ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΗΣ
 Α. ΡΩΖΕΝΓΑΛ
 Κ. Δ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ
 Π. ΠΑΠΑΡΡΟΥΣΗΣ
 Γ. Χ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
 Ι. Ν. ΔΕΚΑΒΑΛΛΑΣ
 Α. ΤΙΒΕΡΙΟΣ
 Σ. ΔΙΩΚΗΣ
 Α. ΚΛΩΝΑΡΙΔΗΣ
 Κ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
 Β. ΒΡΑΝΟΣ
 ΙΑΚΩΒΟΣ ΒΑΣΙΛΑΔΗΣ
 Α. ΔΟΓΓΩΒΑΡΔΗΣ
 Ι. ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗΣ
 Δ. ΜΑΚΡΙΔΗΣ
 Ε. ΑΜΑΞΟΠΟΥΛΟΣ
 Σ. ΒΡΥΩΝΗΣ
 Ε. ΣΦΗΚΑΣ
 ΖΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ
 Γ. Δ. ΤΣΑΟΥΣΗΣ
 Γ. ΚΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
 Ν. ΤΖΙΜΠΗΣ
 Π. Α. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ
 Ν. ΔΑΔΛΑΣ
 Ι. ΜΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

Α. Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
 Γ. ΔΕΛΑΓΡΑΜΜΑΤΚΑΣ
 Μ. ΚΕΦΑΛΑΣ
 Η. ΔΕΣΤΟΥΝΗΣ
 Μ. ΑΠΕΡΓΗΣ
 Κ. ΓΑΥΤΣΟΣ
 Θ. ΚΑΡΑΜΑΝΟΣ
 Γ. ΣΙΩΤΟΣ
 Π. ΚΑΝΤΕΜΙΡΗΣ
 Κ. ΚΗΛΤΖΑΝΙΔΗΣ
 Ι. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
 Κ. ΜΑΡΠΙΩΤΗΣ
 Θ. ΔΕΛΕΚΟΠΟΥΛΟΣ
 Δ. ΤΖΑΜΑΡΕΛΛΟΣ
 Α. ΝΑ-Ι-ΔΗΣ
 Α. ΣΦΕΤΖΟΣ
 Σ. ΠΑΣΠΑΛΛΗΣ
 Α. ΚΑΛΤΣΟΥΝΙΔΗΣ
 Δ. ΣΑΡΤΙΝΕΚΗΣ
 Ι. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
 Κ. ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ
 Ν. ΤΙΒΕΡΙΟΣ
 Σ. ΚΟΥΤΣΟΥΡΑΔΗΣ
 Ι. ΤΙΒΕΡΙΟΣ
 Δ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
 Ε. ΤΡΩ-Ι-ΑΝΟΣ
 Ι. ΜΑΡΤΙΝΟΣ
 Γ. ΚΑΛΛΙΑΣ
 Μ. ΚΑΛΦΟΓΛΟΥΣ
 Ν. ΔΕΣΤΟΥΝΙΑΝΟΣ
 Γ. ΜΑΚΡΙΔΗΣ
 Κ. ΚΟΨΙΔΑΣ
 Α. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ
 Η. ΜΑΛΙΑΚΑΣ
 Δ. ΚΑΛΛΙΑΣ
 Π. ΒΟΡΟΠΟΥΛΟΣ
 Δ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ
 Α. ΠΑΠΑΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ
 Η. ΠΥΘΑΡΗΣ

Α. ΑΛΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
 Ε. ΣΤΕΛΙΑΝΙΔΗΣ
 Α. ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ
 Σ. ΖΑΒΙΤΖΙΑΝΟΣ
 Δ. ΣΛΑΒΦ
 Ε. ΔΑΓΓΟΥΛΑΣ
 Δ. ΜΙΣΙΤΖΗΣ
 Ν. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ
 Κ. ΑΛΑΤΑΡΗΣ
 Ι. ΧΡΗΣΤΙΑΝΗΣ
 Γ. ΓΑΛΑΤΗΣ
 Π. ΚΑΜΠΑΝΑΚΗΣ
 Ι. ΑΣΣΑΝΗΣ
 Δ. ΔΙΟΝΥΣΙΑΔΗΣ
 Κ. ΣΕΡΑ-Ι-ΔΑΡΗΣ
 Θ. Μ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
 Π. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ
 Α. ΚΑΛΠΑΚΤΖΟΓΛΟΥΣ
 Ν. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
 Α. ΜΠΑΡΡΑΣ
 Δ. Φ. ΒΕΡΝΟΥΔΑΚΗΣ
 Μ. ΣΥΜΩΝΙΔΗΣ.
 Ι. ΒΩΔΙΖΑΣ
 Β. ΓΟΥΤΟΣ
 Α. ΝΙΚΟΛΑ-Ι-ΔΗΣ
 Ε. ΖΩΓΡΑΦΟΣ
 Σ. ΤΖΙΩΤΑΚΗΣ
 Α. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
 Δ. ΜΑΚΡΙΔΗΣ
 Σ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
 Κ. Γ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΔΑΔΗΣ
 Γ. Χ. ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΣ
 Δ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ
 Λ. Α. ΛΟΥΚΑ
 Ε. Α. ΒΩΣΤΑΝΗΣ
 Ε. ΔΑΜΕΑΣ
 Γ. ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ
 Σ. ΠΑΥΛΙΔΗΣ
 Ν. ΣΑΡΡΗΣ

Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
 Ε. ΣΚΑΝΑΒΗΣ
 Α. ΜΟΣΤΡΑΤΟΣ
 Ν. ΦΕΤΑΚΗΣ
 Α. ΣΠΑΡΤΑΛΗΣ
 Α. ΔΑΜΑΛΑΣ
 Π. ΚΙΛΙΤΗΣ
 Κ. ΜΑΛΕΑΣ
 Β. ΡΙΤΖΟΣ
 Δ. ΚΗΑΤΖΑΝΙΔΗΣ
 Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ
 Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
 Ν. ΨΥΧΑΡΗΣ
 Ν. ΜΠΛΕΣΣΑΣ
 Δ. ΠΑΣΠΑΛΛΗΣ
 Ι. ΣΑΛΤΗΣ
 Α. ΣΤΑΗΣ
 Δ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ
 Ν. ΤΣΙΤΣΙΡΙΔΗΣ
 Γ. ΜΟΣΧΩΝΑΣ
 Θ. ΘΕΟΧΑΡΙΔΗΣ
 ΣΤ. ΚΟΥΡΤΕΛΗΣ
 Ν. Δ. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ
 Σ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ
 Δ. ΔΗΚΚΟΒΙΤΣ
 Α. ΒΑ-Υ-ΡΑΜΟΓΛΟΥΣ
 Θ. ΚΑΛΜΑΡ
 Α. ΡΑΖΗΣ
 Ι. ΒΙΘΥΝΟΣ
 Α. ΠΙΝΙΑΤΩΡΟΣ
 Ν. ΜΑΤΖΟΥΚΗΣ
 Ι. ΣΙΩΤΗΣ
 Κ. ΤΑΧΙΝΤΖΗΣ
 Γ. Κ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ
 Κ. ΜΑΚΡΗΣ
 ΣΤ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ
 Β. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
 Α. ΑΛΕΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
 Ν. ΖΑΛΑΠΠΑΣ

Δ. ΠΑΣΠΑΛΛΗΣ
 Κ. ΣΤΕΚΟΥΛΗΣ
 Α. ΨΥΛΛΑΣ
 Π. ΒΑΣΙΛΑΤΟΣ
 Γ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ
 Κ. ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
 Λ. ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ
 Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ
 Γ. ΒΕΓΛΕΡΗΣ
 Ι. ΠΑΠΑΖΟΥΛΟΥΣ
 Α. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
 Ι. ΠΡΩ-Ι-ΟΣ
 Δ. ΠΟΡΤΟΚΑΛΟΓΛΟΥΣ
 ΑΘΩΣ ΡΩΜΑΝΟΣ
 Ν. ΜΑΡΟΥΛΗΣ
 Μ. ΦΑΚΑΡΟΣ
 Ι. ΑΔΑΜΙΔΗΣ
 Ν. Ε. ΤΖΙΜΠΗΣ
 Β. ΒΑΛΛΙΑΝΟΣ
 Α. ΒΑΜΒΑΚΗΣ
 Ν. ΔΡΑΚΟΣ
 Δ. Π. ΣΚΥΛΙΤΣΗΣ
 Π. ΓΑΛΛΟΥΣΚΑΣ
 Ι. Γ. ΜΟΛΦΕΣΗΣ
 Α. Γ. ΜΟΛΦΕΣΗΣ
 Κ. Α. ΠΡΑΣΙΝΟΣ
 Α. ΔΡΑΚΟΣ
 Χ. ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ
 Ε. ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ
 Β. ΣΓΟΥΤΑΣ
 Γ. ΔΑΜΠΡΙΔΗΣ
 Α. ΡΙΤΖΟΣ
 Α. Κ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ
 Σ. ΧΡΥΣΑΦΙΔΗΣ
 Ι. ΓΚΙΩΝ
 Σ. ΦΡΕΓΚΟΓΛΟΥΣ
 Δ. ΓΛΩΣΣΩΤΗΣ
 Σ. ΚΑΖΑΝΟΒΑΣ
 Ε. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ

Α. ΓΟΡΓΟΛΗΣ
 Ι. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ
 Λ. ΠΑΡΤΖΟΣ
 Β. ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ
 Ν. Θ. ΣΟΥΛΛΙΔΗΣ

Φ. ΚΑΡΑΒΑΣΙΔΗΣ
 Α. ΑΣΤΡΑΣ
 Θ. ΣΑΡΤΙΝΕΚΗΣ
 Α. ΖΩΓΡΑΦΟΣ

ΕΠΙΤΙΜΑ ΜΕΛΗ.

LECONTE DE L'ISLE	Ν. ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ
ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ	ΣΑΦΩ ΛΕΟΝΤΙΑΣ
ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΙΑΛΕΜΟΣ	ΑΔΕΣ. ΡΙΖΟΣ ΡΑΓΚΑΒΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ	ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΦΙΛΗΜΩΝ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΟΥΔΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΡΕΑΡΙΤΗΣ	ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΠΑΡΑΝΙΚΑΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΣΠΑΤΗΣ	ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΟΥΤΥΡΑΣ
ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΗΣ	ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΛΑΙΒΟΥΡΗΣ	Θ. ΣΑΛΤΕΛΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΡΙΣΤΟΚΑΗΣ	Ι. ΠΑΝΤΑΖΙΑΝΗΣ
Α. ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗΣ	Κ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ
Ν. ΔΑΜΑΛΑΣ	Δ. ΤΑΜΒΑΚΟΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΠΑΘΑΡΗΣ	ΜΑΡΚΟΣ ΡΕΝΙΕΡΗΣ
ΠΑΜΦΙΛΟΥ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ	Ι. ΣΤΑΜΕΛΟΣ
Β. ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ	Κ. ΚΑΛΑΙΑΔΗΣ
ΠΡΟΚΑΗΣ ΒΑΣΙΛΑΔΗΣ	Μ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ
Θ. ΚΟΣΣΟΥΔΗΣ	ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑΣ ΦΙΛΘΘΕΟΣ ΒΡ.
Χ. ΣΑΜΑΡΤΕΙΔΗΣ	ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ
Ε. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	ΕΙΡΗΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΦΩΤΙΟΣ
ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ	Π. ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚ ΣΚΥΛΙΤΖΗΣ
ΑΒΡ. ΜΑΛΙΑΚΑΣ	ΞΕΝΟΦΩΝ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
Θ. ΑΡΕΤΑΙΟΣ	ΕΠΑΜ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ

ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝΤΑ ΜΕΛΗ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΑΝΩΝΗΣ	ΜΙΧΑΛΣ ΙΩΑΝΝΟΒΙΤΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΕΚΙΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΡΩΪΑΝΟΣ	ΕΥΡΥΣΘΕΝΗΣ ΓΚΙΖΑΣ

ΜΕΓΑΣ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΙΑΛΕΜΟΣ.

ΔΩΡΗΤΑΙ.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΛΙΑΜΒΕΝΣ
ΥΙΟΙ ΖΑΧΗ ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚ ΣΚΥΛΙΤΖΗ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΤΟΣ ΙΑ' 1887—1888.

ΣΠ. ΖΑΒΙΤΖΙΑΝΟΣ	Πρόεδρος.
ΑΘ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ	} Αντιπρόεδροι.
ΖΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ	
ΙΑΚΩΒΟΣ ΒΑΣΙΛΑΔΗΣ	Γεν. Γραμματεύς.
Θ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ	Ειδ. Γραμματεύς.
Α. Κ. ΓΕΡΑΡΔΟΣ	Ταμίας.
Μ. ΣΜΠΥΡΑΚΗΣ	Βιβλιοφύλαξ.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΟΥ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.

Επίτιμ. Πρόεδρος.

Πρόεδρος.

Μέλη.

Γραμματεύς.

Β. ΒΡΑΝΟΣ
Α. Χ. ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΣ
Δ. Φ. Β' ΡΗΟΥΔΑΚΗΣ
Α. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ
Ι. Χ. ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΙΑΤ. ΣΥΜΩΝΙΔΗΣ
Π. Α. ΔΟΥΚΑΣ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ ΤΩΝ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΩΝ.

Πρόεδρος.

ΑΝΝΑ ΑΜΠΟΤ.

ΑΡΡΙΕΤΤΑ ΝΑΟΥΜ.

ΕΛΕΝΗ ΙΓΓΛΕΣΗ.

ΕΛΕΝΗ ΖΑΒΙΤΖΙΑΝΟΥ.

Μ. ΟΙΚΟΚΟΜΟΥ.

ΠΟΥΞΕΝΗ ΤΑΜΒΑΚΟΥ
ΑΝΝΑ ΑΜΠΟΤ.
ΑΡΡΙΕΤΤΑ ΝΑΟΥΜ.
ΕΛΕΝΗ ΙΓΓΛΕΣΗ.
ΕΛΕΝΗ ΖΑΒΙΤΖΙΑΝΟΥ.
Μ. ΟΙΚΟΚΟΜΟΥ.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΤΗΣ ΙΑ' ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΟΥ 1887—1888

ΑΝΑΓΝΩΣΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

κυρίου ΣΠ. ΖΑΒΙΤΖΙΑΝΟΥ, Ιατροῦ

ΤΗ 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1888.

Σεβασμιώτατε,

Κυρίαί καὶ Κύριοι,

Πολλά καὶ ποικίλα αἰσθήματα ἀναπτύσσονται ἐν ἔροϊ εὐ-
φισκομένῳ ἐπὶ ταύτης τῆς ἔδρας. Ἀναλογίζομαι τὴν πρῶ-
τὸν ἔτους ἀνάλογον περίστασιν, ὅταν ἀνελάμβανον κατὰ
πρώτην φοράν τὴν ἡγεσίαν τοῦ σωματείου τούτου, τοῦ ὁ-
ποίου τοῦ προορισμοῦ καὶ τῆς ἀποστολῆς ἢ καθ' ἡμᾶς κοι-
νωνία, μὴ ὑποξείσθης καταλλήλου εὐκαιρίας, δὲν εἶχεν ἀντι-
ληφθῆ. Ἐθεωρεῖτο ὁ Σύλλογος Ἐρμῆς ὡς σωματεῖον πρὸς
παιδιὰν ἰδρυθέν, συγκεῖμενον ἐκ νέων ἀγνοούντων ἔτι καὶ
τὴν μυθολογίαν καὶ ἰδίως τὰς ιδιότητας τοῦ πολυμηχανοῦ
τούτου θεοῦ. Ἐλέχθη μάλιστα ὅτι οἱ ἰδρυσάντες τὸν Σύλ-
λογον Ἐρμῆν ἀπέδωκαν τῷ θεῷ τούτῳ τὴν ιδιότητα τοῦ
μουσικοῦ ἐν ᾧ κατὰ τὴν μυθολογίαν ἐτύγχανε μόνον λόγιος
καὶ κερδοῦς. Περιστὸν γὰρ ὑπομνήσω ὅτι ὁ θεὸς Ἐρμῆς οὐ
μόνον προσήρμοσεν ἐπὶ τοῦ ὀστράκου τῆς χελώνης χορδὰς
σχηματίσας οὕτω πως λύραν ἀλλὰ τὸ ζωηρὸν τοῦ πρὸς τὴν
μουσικὴν αἰσθήματος ὑπερενίκησε τῶν ἄλλων ἐντίμων ἰδιο-
τήτων του εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε παραβλέπων τὸν παρ'
Ἕλλησι σεβασμὸν πρὸς τὴν τοῦ πλησίον περιουσίαν ἐκλεψε
τὴν λύραν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἡ κλοπὴ αὕτη μόνον ἀρκεῖ ὡς
ἐνδείξις τῆς μουσικῆς ιδιότητός του. Ἐν τούτοις ὁ Σύλλο-

γος οὗτος ὁ ἐν ἀφανείᾳ σχεδόν, ἐπὶ δέκα ὀλόκληρα ἔτη βιώσας ἐκέκτητο πάντα τὰ στοιχεῖα ὅπως διδραματιστὴρ σπουδαῖον ἐν τῇ πόλει ἡμῶν πρόσωπον. Καὶ διὰ τῆς πρακτικότητος τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ καθὼς καὶ τῆς πραγματικῆς καὶ σοβαρᾶς ἐργασίας θέλει προσκτήσει τὰς συμπαθείας τῆς κοινωνίας ἀπαύσης. Ἐδει μόνον μικρᾶς ἐνεργείας καὶ ὠθήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἡγέτου αὐτοῦ ὅπως γίνῃ καταφανῆς ἡ σπουδαιότης αὐτοῦ καὶ οὕτω ἐκτιμηθῇ δεόντως. Πράγματι κατὰ τὴν τελετὴν τῆς πανηγύρεως τοῦ δεκάτου συλλογικοῦ ἔτους κατὰ πρώτην φοράν οἱ ἀθροῦς προσελθόντες ἐνόησαν τί ἐστὶ Σύλλογος Ἑρμιῆς καὶ τίνες οἱ ἑρμαῖκοί, τίς ὁ ἐπιδικώμενος σκοπὸς καὶ ὅποια ἡ ἀποστολὴ αὐτοῦ. Σκοπὸς τοῦ Συλλόγου Ἑρμοῦ τυγχάνει μὲν κυρίως ὁ ἐκπαιδευτικὸς ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἡλεληθῶς οὕτως εἰπεῖν ἐπιδιώκεται καὶ τὴν ἴδιαν κοινωφελῆς, οὗτος δ' εἶν' ἡ ἀπομάκρυνσις τῆς νεολαίας ἐκ τῶν κοινῶν καὶ εὐκόλων ἐκείνων ἐντευκτηρίων ἅτινα κάφεναί, σφαιριστήρια ἢ καὶ καφωδεῖα ἀποκαλοῦνται, ὅπου ἡ νεολαία οὐ μόνον τίθεται εἰς συνάφειαν μὲ στοιχεῖα τῶν ὁποίων καλὸν εἶναι νὰ εὐρίσκηται μακράν, ἀλλὰ καὶ ἐκτίθησι, συγχάζουσα εἰς αὐτά, εἰς προφανῆ κίνδυνον τὰ τιμαλφέστερα προσόντα αὐτῆς, τὴν ὑγίειαν καὶ τὴν ἠθικὴν αὐτῆς. Ἰδοῦ, φιλόμουσος ὁμίλις, πρὸς τῷ ἀρχικῷ σκοπῷ καὶ ἕτερος σπουδαιότατος, ὃν ἐπιδιώκει ὁ Ἑρμιῆς. Οὕτω τὰ μέλη τοῦ Ἑρμοῦ μετὰ τοὺς κόπους τῆς ἡμέρας ἵνα εὐρωσὶν ἀναψυχὴν δύνανται νὰ προσέλθωσιν εἰς τὸν Σύλλογον ὅπου ἀντὶ ἀγνώστων καὶ πιθανῶς ἐπικινδύνων ἀτόμων μεθ' ὧν ἠδύναντο νὰ συναντηθῶσιν ἀλλαχοῦ, συναντῶνται πρὸς φίλους ἐκ τῶν προτέρων γνωστούς ἐπὶ χρηστότητι τρόπων καὶ καλῇ ἀγωγῇ. Τὴν ἀποστολὴν δὲ αὐτοῦ ἐκπληρῶν ὁ Σύλλογος Ἑρμιῆς ἐσχημάτισε σχολεῖον μουσικῆς οὐ τὰς βάσεις ἡδὴ ἐδραίως ἔθηκε ὑπὸ μορφῆν πρακτικοῦ σχολεῖου. Ἐμόρφωσε λοιπὸν χορὸν ἐξ ἱρασιτεχνῶν, ὁ ὁποῖος οὐ μόνον προσεβίβασε τὰς συμπαθείας τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ καὶ συνένδραμε γενναίως φιλεκπαιδευτικὰ τινὰ ἰδρύματα τῆς ἡμετέρας κοινότητος, οἷα τὸ σχολεῖον τῶν Εἰσοδίων τοῦ Πέδραν, τὸν φιλολογικὸν Σύλλογον, τὴν Ἐπροκρινν.

Ὁφείλω νὰ ποιήσω μνησίαν ἰδιαίτην περὶ τοῦ χοροῦ τῶν δεσποινίδων οὐχὶ ὅπως ἐκθέσω κομπορημονῶν οὐς κατέβαλον κόπους συμβουθούμενος καὶ ὑπὸ πλείστων μελῶν τοῦ

Συλλόγου, ἵνα συγκροτήσω αὐτόν· ὀλιγότερον δὲ ὅπως ἀναμετρήσω τὰς ἀπαντηθείσας δυσκολίας μέχρις οὐ κατωρθῶ ἢ συγκροτήσιν τοῦ χοροῦ τούτου, ἀλλὰ ὅπως ἐκφράσω αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης πρὸς τὰς ἀποτελοῦσας τὸν χορὸν δεσποινίδας καθὼς καὶ πρὸς τὰς ἐπὶ εὐγενεῖαι αἰσθήμασι διακρινόμενας κυρίας, αἵτινες ἀπετέλουν τὴν κοσμητικὴν τοῦ χοροῦ τούτου. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς δεσποινίδας τὰς ἀποτελοῦσας τὸν χορὸν ὀφείλω νὰ ἐξάρω τὴν ἐπιμέλειαν καὶ φιλομουσίαν τῶν δι' ὧν ἀπέδειξαν ὀπόσῃν ἐπιδεκτικότητα ἔχει τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον εἰς τὴν μουσικὴν, ὅπερ ἄλλως τε εἶναι ἀνεπίδεκτον συζητήσεως. Τὸ σπουδαιότερον ὅμως εἶναι ὅτι διὰ τῆς ἐπιμελείας τῶν ἰκανοποιῶσαν τὰς προσδοκίας μας καὶ τοὺς κόπους τοῦ μουσικοδιδασκάλου κ. Ὁσκήρ Δελιέ, τοῦ ὁποῖου ἡ ἱκανότης πρὸς διοργάνωσιν καὶ διδασκαλίαν χοροῦ ἐφάνη ἐν τῇ ἀπαραμίλλῳ συναυλίᾳ τοῦ Ἑρμοῦ τῇ δοθείσῃ κατὰ τὸ τέλος τῶν μαθημάτων. Λέγω δὲ τὴν συναυλίαν ἀπαραμίλλον, ἐπειδὴ οὐδέποτε οἱ ἐν συναυλίᾳ ἐνταῦθα παρευρεθέντες ἀπεκόμισαν τοσοῦτον ζωηρὰ καὶ ἀνεξιτήλους ἐντυπώσεις ὡς οἱ ἐν τῇ τοῦ Συλλόγου Ἑρμοῦ. Ἀρκεῖ μοι νὰ εἶπω ὅτι μόνον κατὰ πρώτην φοράν νύτχησεν ἡ κοινωνία τῆς πόλεώς μας ν' ἀκούσῃ 90 καὶ ἐπέκεινα φωνῶν ἁδουσῶν ἑλληνικὰ ἕσματα, ὧν τὸ μέλος καὶ ἡ ἀρμονία ἔθελε καὶ τοὺς μᾶλλον ἀμούσους. Ὁφείλω δὲ νὰ μὴ παραλείψω νὰ ποιήσω μνησίαν καὶ περὶ τῆς προθυμίας μεθ' ἧς προσήλθον αἱ ἡῤῥεῖ καὶ θέσει εὐγενεῖς καὶ φιλόμουσοι δεσποινίδες, αἵτινες δὲν περιέμενον ἵνα ἄλλαι δώσωσι τὸ καλὸν παράδειγμα καὶ δὲν ἔλαβον ὑπ' ὄψει τὰς τοῦ συμοῦ δυστυχεῖς παρὰ τισὶ ἀναξιοπρεπεῖς, ἵνα ἐπὶ τὸ ἐπιεικτέστερον χαρακτηρίσω, ἰδέας ἐπὶ ψευδαριστοκρατίᾳ, αἵτινες οὐχὶ μεγάλῃν εὐγένειαν χαρακτῆρος δευκνύουσιν οὐδὲ μεγαλειότεραν λεπτότητα αἰσθημάτων καὶ ἀνατροφῆς. Ἐκφράζω λοιπὸν πρὸς τὰς εὐγενεῖς ταύτας δεσποινίδας τοῦ χοροῦ τὰ αἰσθήματα τῆς εὐγνωμοσύνης μου καθὼς καὶ πρὸς τὰς ἐριτίμους κυρίας, αἵτινες πάνυ εὐγενῶς προσεβέβησαν ὅπως σχηματίσωσιν τὴν κοσμητικὴν ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψὴν τῆς ὁποίας ἐγένοντο τὰ μαθήματα τοῦ μουσικοῦ χοροῦ τῶν δεσποινίδων. Τὰ ὄνματα τῶν κυριῶν τούτων ὀφείλον νὰ γνωρίσω ἡμῖν, ἀλλὰ ἀναμνησκόμενος ὅτι ἴδιον τῆς ἀρετῆς εἶναι ἡ μετριοφροσύνη, φοβοῦμαι μὴ προσκρούσω πρὸς

τὸ αἶσθημα τοῦτο τῶν φιλομούσων κερύων, ὧν ἡ συνεργασία ὑπῆρξεν ἢ ἰν πολὺτίμος. Ἐπανερχόμενος εἰς τὰ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου μετὰ πολλῆς τῆς χαρᾶς σημεῖω ὅτι κατὰ τὸ λῆξαν ἐνδέκατον ἔρμαϊκὸν ἔτος ἰκαναί καταβλήθησαν προσπάθειαι ὑπὸ τῶν τεταγμένων ὅπως ἐπιτελεσθῶσι καὶ διεξαγάωσι τὰ τοῦ Συλλόγου. Ἀπονέμω ὅθεν εὐχαριστίας αὐτοῖς ἰδίᾳ δὲ τοῖς δύο ἀντιπροέδροις.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὁ ἡμέτερος Σύλλογος συνεκρότησε 31 συνεδριάσεις ἐκ τῶν ὁποίων 19 ἦσαν γενικαὶ τοῦ Συλλόγου καὶ 15 τοῦ προεδρείου αὐτοῦ. Ἐκ τῶν συνεδριάσεων τούτων 6 ἦσαν ἑκτακτοὶ, ὧν 3 τοῦ προεδρείου καὶ 3 τοῦ Συλλόγου. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐλήφθησαν μὲν 56 ἐπιστολαί, ἀπεστάλησαν δὲ 222 πρὸς διάφορα σωματεῖα καὶ ἄτομα. Τοῦ λόγου γενομένου περὶ τῆς διεξαγωγῆς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀλληλογραφίας ὀφείλω ἰδιαζόντως νὰ ἐκφράσω δημοσίᾳ τὰς εὐχαριστίας σύμπαντος τοῦ σωματείου καθὼς καὶ ἰδιαιτέρως τὰς ἡμᾶς πρὸς τὸν γενικὸν γραμματέα ἀξιότιμον κ. Ἰάκωβον Βασιλάδην διὰ τοὺς κόπους καὶ τὴν οὐχὶ τυχοῦσαν ἐπιμέλειαν μετ' ἧς διεξήγαγε τὴν δύσκολον καὶ ὀσπυρῆται αὐξήσαναν ἐργασίαν τοῦ Συλλόγου καὶ ἐβάστασαν οὐ μόνον τὸ βάρος οὐ μόνον τῆς συνήθους τῶν πρώτων 10 ἐτῶν ὑπηρεσίας ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς προσθήκης 100 καὶ ἐπέκεινα νέων μελῶν προσκτιθεῖσης ὑπηρεσίας καθὼς καὶ τῆς ἀλληλογραφίας ἕνεκα τῆς νέας ὁλως ὁδοῦ, ἣν ἐστράπετο ὁ Σύλλογος. Περιττὸν νὰ εἶπω ὅτι δυσκόλως ὁ Σύλλογος θὰ ἠδύνατο νὰ διεξαγάγῃ τοιαύτην ἐργασίαν ἀνευ τοῦ ἀκαταπονήτου καὶ ἐπιμελεστάτου τούτου νέου. Ὡσαύτως ὀφείλω τὰ αὐτὰ νὰ ἐκφράσω καὶ πρὸς τὸν εἰδικὸν τοῦ Συλλόγου γραμματέα κ. Θεόδωρον Δημητριάδην, ὅστις μετὰ τῆς αὐτῆς εὐσυνειδησίας ἐξεπλήρωσε τὰ καθήκοντά του. Ἄλλ' ἔὰν εὐχαριστίαι ἐξεφράσθησαν πρὸς τοὺς δύο γραμματεῖς, ἀπλῶς ἄρα γε εὐχαριστίας μόνον θὰ ἐκφράσωι ἐν πρὸς τὸν κ. Ἀντώνιον Γεράρδον, ὅστις ἐπὶ ὀκτὼ ὅλα ἔτη συνεχῶς ὑπῆρξε καὶ μετὰ σπανίας ἀκριβείας ἐτήρησεν, ὡς πιστότατος φρουρός, τὰ λογιστικὰ βιβλία καὶ τὴν περιουσίαν τοῦ Ἐρμου; Βεβαίως ἀπλᾶ εὐχαριστίαι εἶναι ὑποδεέστεραι τῶν καταβληθέντων κόπων, ἀλλ' οὐδαι εἰλακρυνεῖς ἔχουσιν ἦν ἄξιαν κέκτυται ὁ χρυσός, τὸν ὁποῖον μετ' ἀγρύπνου ὄμματος καὶ φειδωλοῦ ἐφύλαττεν. Ὅτι δὲ οἱ περὶ τοῦ ταμείου ἔπαι-

νοὶ μου εἰσὶ δικαιοτάτοι κατέδειξεν ἡ ἔκθεσις τῆς ἐκ τῶν κκ. I. Δελλαγραμμάτικα, Κ. Πρασίνου καὶ I. Α. Ζερβουδάκη ἀποτελεσθεῖσης ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις εὔρε τὰ πάντα ἐν πλήρει ἀκριβείᾳ καὶ τάξει τηρηθέντα. Ὡσαύτως ἀπονέμω ἐνθέρμους εὐχαριστίας καὶ πρὸς τὸν ἀξιότιμον βιβλιοφύλακα κ. Μιχαὴλ Συμπυράκην, ὅστις μετὰ τῆς χαρακτηριστικῆς αὐτὸν ἀκριβείας τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Συλλόγου ἐτήρησεν.

Ἐπαναλαμβάνων τὴν ἐκφρασίαν τῶν αἰσθημάτων τῆς εὐγνωμοσύνης μου πρὸς τὰ μέλη τοῦ προεδρείου θεωρῶ καθήκον νὰ διηλώσω ὅτι ἅπαντα ἀνεξαιρέτως προσήνεγκον τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἐκ μόνης τῆς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ Συλλόγου ἀγάπης ὀρμώμενα, οὐχὶ δὲ ὑπὸ ἐλατηρίου ἰδιοτελοῦς σκοποῦ, ἢ κενοδοξίας κινούμῃ ενα. Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Συλλόγου Ἐρμου τὸ λῆξαν ἔτος ἀξίαν ἰδιαιτέρας ἀναγραφῆς δελεῖδα θὰ παρουσιάσῃ διὰ τὴν ἑκτακτον προσθήκην τοῦ ὁλως ἀσυνήθους ἀριθμοῦ 114 νέων ὧν 112 τακτικά καὶ 2 ἀντεπιστέλλοντα οἱ κκ. Εὐφροσύνης Γκιζας καὶ Ἰωάννης Πατρίκιος ὥστε σύμπαρ ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν αὐτοῦ κατὰ τὸ λῆξαν ἐνδέκατον ἔτος συνεπρόσθη εἰς 277, ἐξ αὐτῶν ὅμως παρητήθησαν ἢ διεγράφησαν 65. Ὄφειλω νὰ ὑπομνήσω ὅτι ἐξαιρουμένων ὀλίγων τινῶν, οἵτινες παρητήθησαν ἢ ἀναχωρήσεως ἕνεκεν ἐκ τῆς πόλεως μας, ἢ ἕνεκεν ἄλλων λόγων οἱ λοιποὶ παρητήθησαν ἢ διεγράφησαν ἕνεκεν εὐλογοφανῶν λόγων. Πρὶν ἢ ἐκθέσω τὴν κατάστασιν τοῦ ταμείου ὀφείλω ἐπίσης νὰ ποιῶ μνείαν καὶ περὶ τοῦ μουσικοῦ τμήματος τοῦ Συλλόγου, τοῦ ὁποῖου πρόεδρος ἦτο ὁ κ. Ἀλέξανδρος Στεφάπουλος. Ἐν γένει ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ μουσικοῦ τμήματος ἦν ἀπετέλουν οἱ κύριοι Δ. Φ. Βερνουδάκης, I. X. Στεφάπουλος, Ἄλ. Θεοδορίδης, Μιλτ. Συμωνίδης καὶ Π. Α. Δούκας μεγίστας προσέφεραν ὑπηρεσίας τῷ τμήματι καὶ τῷ Συλλόγῳ ἀλλὰ ὀφείλεται ἰδιαιτέρως, εἰς τὸν πρόεδρον αὐτῆς κ. Ἀλέξανδρον Στεφάπουλον, ἐκφρασις εὐγνωμοσύνης, διὰ τὴν δραστησίαν ἐνεργεῖάν του καὶ ἰδίως διὰ τὸ τελεσφόρον τῶν πρὸς τὸν Σύλλογον ὑπηρεσιῶν του. Εὐφηνότερον ὅμως παντὸς ἄλλου ὀφείλω νὰ γνωρίσω ἡμῖν, φιλόκαλος ὀμύργις, τὸ γνωστὸν ὄνομα τοῦ σοφοῦ ἐνταῦθα καθηγητοῦ κ. Β. Βράνου, ἐπιτίμου προέδρου τῆς μουσικῆς ἐπιτροπείας. Τῷ κ. Β. Βράνῳ ὁ Σύλλογος Ἐρμου μεγίστας θὰ ὀφείλει τὰς

χρόιτας, πρώτῳ τὴν ιδέαν περὶ καλλιουργίας τῆς μουσικῆς εἰσηγησαμένῳ παρὰ τῷ Ἑρμῇ καὶ ἐκθύμως ὑπὲρ τῆς πραγματώσεως ταύτης μοχθήσαντα καὶ ὀτρύναντι.

Προκειμένου δὲ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ταμείου, τῆς πηγῆς ταύτης, ἐξ ἧς ἀναβλύζει πᾶσα πρόοδος, ἂν καὶ δὲν δυνάμεισιν νὰ παραβάλλωμεν αὐτὸ πρὸς ἐκεῖνα τῆς βορείου Ἀμερικῆς, ἅτινα παρουσιάζουσι πλεονάσματα ἐπὶ πλεονασμάτων, ἔχομεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ διακηρύξωμεν ὅτι ἐτύχουμεν καὶ ἡμεῖς οἱ ἐλάχιστοι τοῦ ποθητοῦ ἰσοζυγίου ὀπερ ἄλλοι ὅτι ὁ Σύλλογος Ἑρμῆς ὄχι μόνον δὲν πάσχει ἀτονίαν, ἀλλ' ὅτι ἔχει ἐν τῷ ὀργανισμῷ αὐτοῦ πάντα τὸν τόνον ἵνα ἐργασθῇ καὶ πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀνάπτυξιν καὶ πρὸς εὐτυχίαν συμπάσης τῆς Κωνσταντινουπολιτικῆς νεολογίας. Διὰ τοῦ τόνου τούτου καὶ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ εἶναι καταφανὲς ὅτι ὁ Σύλλογος Ἑρμῆς προορίζεται νὰ ζήσῃ καὶ θὰ ζήσῃ. Ἡ θέσις τοῦ ταμείου συγκεφαλαιοῦται εἰς εἰσπράξεις ἐν συνόλῳ γρ. 31244,75, εἰς δαπάνας 28585, καὶ ὑπόλοιπον γρ. 2559,75. Μένει δὲ ἀποθεματικὸν γρ. 8520, ὡς δῆλον γίνεται ἐκ τοῦ συναπτομένου ἀπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ λήξαντος ἰα' ἔτους.

Καὶ ἤδη πῶς νὰ ἐκφράσω τὰ ἀναπτυσσόμενα ἐν ἐμοὶ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην πολλὰ καὶ ποικίλα αἰσθήματα; Γνωστὸν τυγχάνει ὀπίσθον ἡδὺ εἶναι τὸ ἄρχειν· ἐξέθηκα προπορευμένως κατὰ πόσον ἀξιαγάπητος καὶ θελκτικὸς εἶναι ὁ Ἑρμῆς καὶ ὀπίσθιν ἢ πρὸς αὐτὸν ἀφοσιώσις μου, τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου δὲ γινώσκουσιν ὅποια ἀγάπη μᾶς συνέδεεν. Ἐν τούτοις ἐπῆλθεν ἡ στιγμή κατὰ τὴν ὁποῖαν ἀποχωρίζομαι τῶν ἐν τῷ προεδρείῳ συναδέλφων. Νομίζετε ὅτι μοὶ εἶναι εὐκόλον νὰ ἐκφράσω οἷαν λύπην αἰσθάνομαι; Κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην τοῦ βίου κατὰ τὴν ὁποῖαν παρέρχομαι πλέον αἰδανικότητες, ὅταν παρῆλθον τὰ ἔτη τῆς ποιήσεως νὰ εὐρίσκηται τις ἡγέτης θαλλούσης καὶ συμπαθεστάτης καὶ πρὸς τὰ κατὰ ὀργώσης νεότητος εἶναι τι ὅπερ ὑπερβαίνει τὴν ἡδονίην. Ν' ἀπομακρύνηται ὁμοῦ τοιοῦτου κέντρον νὰ ἐγκαταλείπη τὴν ἀρχὴν, ἥτις πάντοτε ἡδύνην εἶναι ἐπίσης τὴν ὅπερ ὑπερβαίνει τὴν λύπην. Ὑπάρχει ὁμοῦ καὶ ἕτερον τι αἰσθημα, ὁ φόβος. Ἡ ἡδονὴ τῆς ἀρχῆς κατανατῆ νόσος, κατανατῆ ἀρχομανία· φοβοῦμενος λοιπὸν τὴν νόσον ταύτην, τὴν προεδρομανίαν, εἶμαι εὐτυχὴς ἂν καὶ

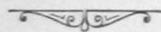
μετὰ λύπης μου ν' ἀποχωρισθῶ παραδίδων τὴν ἀρχὴν. Ἡ ἀφοσιώσις μου πρὸς τὸν Ἑρμῆν καὶ ἡ ἀντικατάστασις μου ὑπὸ τοῦ κ. Ξενοφώντος Ζωγράφου με κάμνουσι νὰ λησμονήσω τὴν προξενουσιεὶσάν μοι λύπην ὡς ἐκ τῆς ἀποχωριστέως μου ἐκ τῆς προεδρείας. Ὁ κατέχων ἤδη τὴν προεδρείαν ἀνήρ ῥέκτης φιλόμουσος καὶ πολυμαθὴς ἐξετιμῆθη δικαίως ὑπὸ τῆς κοινωρίας, ὥστε δὲν μένει εἰς ἐμὲ νὰ συστήσω αὐτὸν τῷ Συλλόγῳ, πολὺ ὀλιγότερον δὲ νὰ πλέξω τὸν ἔπαινον αὐτοῦ· χαίρω δὲ ὅτι ἐπισκιαζόμενος, ὅπερ ἀναμφίηριστον καὶ ἀναμφίβολον, ὑπὸ τοιοῦτου ἀνδρός δὲν θὰ δύναμαι νὰ ψέξω ἐμυτὸν ἐπὶ ὀλιγορίας καὶ νοηρότητι· θὰ λάβω ὑπ' ὄψιν μόνον ὅτι ὄσον καὶ ἂν ἐκοπίαζον καὶ ἐμόχθουν δὲν θὰ ἠδυνάμην ν' ἀνέλθω εἰς ὕψος ἀνδρός, οὔτινος τὴν πείραν τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν πολυμαθειαν πρὸ πολλοῦ ἢ κοινωρία, ἐπαναλαμβάνω, δικαίως ἐξετιμῆσε. Πρὸς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Συλλόγου, ἥτις με περιέβαλε διὰ τῆς ἐξόχου τιμῆς ἐκλέξασά με κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡγέτην καὶ πρόεδρον αὐτῆς ἐκφράζω ἐκ μέσης ψυχῆς τὰς διαπύρους εὐχαριστίας μου καθ' ὄσον οὐ μόνον διὰ τῆς ψήφου, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς πολυτίμου συνδρομῆς αὐτῆς με ἐπεβοήθησεν εἰς τὸ νὰ δοθῇ νέα καὶ ζωροτέρα ὄθησις εἰς τὸν Σύλλογον καὶ ἐξέλεθῃ οὕτω τῆς ἀφανείας του. Πᾶσα ἀρχὴ δύσκολος ἀλλ' ὑπερπηδύσαντες τοσοῦτον αἰσίως τὰς δυσκολίας τοῦ πρώτου βήματος καὶ εἰσελθόντες ὑπὸ τῶσον καλοῦς οἰωνοῦς εἰς νέαν ὁδὸν οὐδεὶς ἀμφιβολίας λόγος δύναται νὰ ὑπάρξῃ ὅτι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἱ πρόοδοι τοῦ Συλλόγου Ἑρμού ἔσονται μεγάλα καὶ ἀντάξια τοῦ προορισμοῦ αὐτοῦ. Ἐκφράζω ἐπίσης τὰς εὐχαριστίας τοῦ Ἑρμού πρὸς τὴν ἀξιοτίμον ἐφορίαν τοῦ παρθεναγωγείου τῆς ἐνταῦθα κοινότητος εὐαρεστηθεῖσαν νὰ χορηγήσῃ ἡμῖν ἰετὰ τοσαύτης προθυμίας τὴν αἴθουσαν αὐτῆς ὅπως δυνηθῶμεν καὶ ἐφέτος νὰ ἐορτάσωμεν τὴν ἐπετηρίδα τοῦ Συλλόγου Ἑρμού.

Ἐπίσης θερμοτάτας ἀπονέμει δι' ἐμοῦ ὁ Σύλλογος εὐχαριστίας τῇ δημοσιογραφίᾳ ἡμῶν, τῆς ὁποίας ἡ εὐγλωττος φωνὴ συνηγόρησε τοσοῦτον λυσιτελεῶς τῷ σκοπῷ τοῦ σωματείου διαδίδουσα αὐτὸν καὶ ἐνθαρρύνουσα τοὺς ἐργαζομένους ὑπὲρ αὐτοῦ.

Περαιῶν ἐκφράζω τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Συλλόγου πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, οὗ ἐξαιτούμεθα

τὰς εὐδοῦσας πᾶν καλὸν ἔργον εὐχὰς, ὅστις εὐχεσθήθη
 ν' ἀποστείλῃ ἀντιπρόσωπον ἀντάξιον αὐτοῦ, τὴν Α. Σεβα-
 σμιότητα τὸν Ἅγιον Σιδανίου κύριον Ἀθανάσιον. Χάριτας
 δὲ ἐκφράζω καὶ πρὸς τὴν Α. Θεοφιλίαν τὸν Ἅγιον Εἰρηνου-
 πόλεως κύριον Φώτιον τὸν ἀρχιερατικῶς προϊστάμενον τοῦ
 Πέραν. Ὡσαύτως ἀπονέμω εὐχαριστίας πρὸς τὸν ἀντιπρό-
 σωπον τοῦ ὑπουργείου τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως τὴν Α.
 Ε. Ναῦ βένν, οὗτινος ἡ παρουσία μᾶς ἐμποιεῖ μεγίστην τι-
 μὴν, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον ἀντιπροσωπεύει τὸν διέ-
 ποντα τὴν ἐν τῇ ἀχανεῖ αὐτοκρατορίᾳ δημοσίαν παιδείαν.
 Ἐξοχώτατος καὶ πεπνυμένος ὑπουργὸν Μουνιφ πασσᾶν, ἡ-
 τις τοσαύτας προόδους γιγαντιαίας ποιεῖ ὑπὸ τὴν ἄγρυπνον
 καὶ ὀξυδερκῆ διεύθυνσίν του. Εὐχαριστῶ ἐπὶ τέλους τοὺς
 ἀντιπροσώπους τῶν διαφόρων σωματείων καθὼς καὶ τὴν φι-
 λόμουσον ὁμήγυριν δι' ἣν τιμὴν μᾶς περιποιουσί διὰ τῆς
 παρουσίας των. Ὅφειλω νὰ προσθέσω ὅτι ὁ Σύλλογος Ἑρ-
 μῆς μοι ἀναθέτει τὸ εὐχάριστον δι' ἐμὲ καθῆκον νὰ ἐξάρω
 δημοσίᾳ τὴν προστάδιαν καὶ ἐλευθερίαν, ὧν ἀπολαύει τὸ
 σωματεῖον τοῦτο ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου
 οὗτινος ἡ πρὸς τὰ γράμματα προστάδια θέλει γραφῆ χρο-
 νοῖς γράμμασιν ἐν ταῖς δέλτοις τῆς ἱστορίας. Δεδέμενοι τὸν
 Θεὸν ὅπως διαφυλάξῃ πάντοτε τὰς πολυτίμους αὐτοῦ ἡμέ-
 ρας ἀναφωνοῦμεν ἐκ βάθους ψυχῆς

Ζήτω ὁ Σουλτάνος Ἀβδοῦλ Χαμὴτ γάν.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

κυρίου ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ, ἱατροῦ

ΕΝ Τῇ ΕΟΡΤῃ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Τῆ 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1888.

Ἄναλαμβάνων τὰ καθήκοντα τοῦ προέδρου τοῦ συλλόγου
 τούτου, κυραὶ καὶ κύριοι, αἰσθάνομαι ἔτι μᾶλλον βαρυτέ-
 ρας τὰς ἀνατιθεμένας μοι ὑποχρεώσεις καὶ τὴν εὐθύνην ἔ-
 τι σοβαρωτέραν, καθ' ὅσον διαδέχομαι ἄνδρα, ὅσος ὁ ἀξιότι-
 μος προκάτοχός μου, εἰς ὃν οὐκ ὀλίγα ὀφείλων ὁ Σύλλογος,
 ἐκφράζει δι' ἐμοῦ σήμερον τὰς ὀφειλομένας αὐτῷ εὐχαρι-
 στίας ὡς καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ μετὰ ζήλου συνεργασθεῖσιν.

Ὅπως δ' ἐπαξίως συνεχίσω τὸ φιλόμουσον ἔργον, ὅπερ
 τοσοῦτον φιλοκάλως ἤρξαντο καὶ τοσοῦτον ἐπιτυχῶς διε-
 ξύγαγον μέχρι σήμερον οἱ τὸ σωματεῖον τοῦτο ἰδρυσάντες
 φιλότιμοι καὶ μουσοτραφεῖς νέοι ἐναντίον πολλῶν καὶ ποι-
 κίλων δοκιμασιῶν, ὅπως, λέγω, ἐπίσης εὐδοκίμως ἐξακο-
 λουθήσωμεν τὴν ἐπιβαλλομένην ἡμῖν ἐργασίαν πρὸς ἐπι-
 στέγασιν τοῦ ἀγλαοῦ τούτου οἰκοδομήματος διὰ τῆς προσό-
 δου καὶ τελειοποιήσεως αὐτοῦ, ἔχομεν ἀνάγκην οὐ μόνον
 τῆς μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας συμπράξεως ἀπάντων τῶν
 μελῶν τοῦ λογίου τούτου Ἑρμοῦ, οὐ μόνον τῆς φιλοκάλου
 καὶ φιλομούσου συνεργασίας τῆς εὐγενοῦς κοσμητείας συγ-
 κειμένης ἐκ τῶν κυριῶν Ε. Σταύρου, Μπλέσσα, Ροκάνη,
 Βουαζὲν βέν, Α. Μαυροκορδάτου, Ματσίνη καὶ Δάλλα, αἵ-
 τινες προφρόνως πάνυ ἀνέλαβον τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτη-
 ρήσεως καὶ ἐπιμελείας τῶν σπουδαζουσῶν δεσποινίδων, οὐ
 μόνον, λέγω, αὐτῶν ἀνάγκην ἔχομεν, ἀλλὰ καὶ τῆς βοηθείας
 καὶ ἀρωγῆς τοῦ Ἐμπολαίου Ἑρμοῦ, ὅστις ἦν καὶ ἔσται τὸ
 ἰσχυρότερον ἔργον τοῦ λογίου.

Ὁ λόγιος Ἐρμῆς ἀνευ τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ κερδίου, οὐκ οἶδα πῶς, ἀλλὰ πάντως μαραίνεται, καὶ φθιδίῃ, καὶ θνήσκει μάλιστα, θάνατον ἔνδοξον ὡς ἀξιοῦσιν οἱ λόγοι, ἀλλ' οὐχ ἥττον οἰκτρον!

Εὐτυχῶς οἱ τῷ ἐμπολαίῳ Ἐρμῆι θύοντες παρ' ἡμῖν εἶδιν ἄνδρες ἀρκοῦντως ἀνεπτυγμένοι καὶ τῶν καλῶν ζηλωταὶ ὥστε νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι ἔθνος ὀργῶν πρὸς τὴν ἐθνικὴν αὐτοῦ διαμόρφωσιν καὶ τὸν ἀληθῆ πολιτισμὸν δὲν δύναται νὰ περιορίσῃ τοὺς πόθους αὐτοῦ εἰς μόνην τὴν ὑλικὴν εὐμάριαν. Ταύτης ὀπωδότης ἀποκτηθεὶς, ὄρμῃ οἰκοθεν εἰς σφαίρας ὑψηλοτέρας, ἐνθα ἄρχει ὁ λόγιος Ἐρμῆς, ἐνθα ἡ διάνοια αἰωρουμένη μετὰ τοῦ αἰσθήματος προσφέρουσι τὰς εὐγενεῖς ἐκεῖνας ἠθικὰς ἀπολαύσεις, αἵτινες ἐμπρέπουσι τῷ ἠθικῷ καὶ ἀληθῶς πεπολιτισμένῳ ἀνθρώπῳ.

Πρόσματα παραδείγματα τῆς ἐπιμελείας αὐτῆς τοῦ ἐμπολαίου ὑπὲρ τοῦ λόγιου Ἐρμοῦ ἔχομεν τὰ δύο ἀξιοτίμα μέλη τοῦ συλλόγου τούτου, προσενεγκόντα 50 λίρας, τοὺς κ. κ. Εὐγενίδην καὶ Στεφάνοβικ' πέπεισμαι δὲ ὅτι τὰ παραδείγματα ταῦτα πολλοὺς εὐρήσουσι τοὺς μιλιάς, καθ' ὅσον μάλιστα βλέπουσιν ὅτι τὸ χρῆμα αὐτῶν δὲν δαπανᾷται ἐπὶ ματαίῳ καὶ ἐφ' ἃ μὴ δεῖ, ἀλλ' ἀπεναντίας ὑποστηρίζει σωματεῖον, τοῦ ὁποῖου ἕκαστον τμημᾶ ἐστὶν ἰσχυρὸς παράγων διανοητικῆς καὶ ἠθικῆς μορφώσεως τῆς καθ' ἡμᾶς νεολαίας, ἄρρενός τε καὶ θηλείας.

Διὰ τῶν μικρῶν μέσων ἅπερ ὁ σύλλογος διαθέτει διοργανώθη ἡδὴ τμημα μουσικῆς ὀδικῆς, τελευταῖον δὲ καὶ ὄργανικῆς· ὑπολείπεται νῦν ἡμῖν ἡ συγκρότησις ἑτέρου τμηματος οὐχ ἥττον συντείνοντος εἰς τὴν ἠθικοποίησιν καὶ διάπλασιν τῆς νεολαίας, τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ δραματικόν.

Παρ' ἐμοὶ κριτῆ, μετὰ τὴν οἰκογενειακὴν ἀνατροφὴν (ἣς μεγίστην ἔχομεν ἀνάγκην) κατὰ τὴν σχολικὴν ἐκπαίδευσιν, τρία θεωρῶ τὰ ἰσχυρότερα κοινωνικά μέσα τῆς ἠθικῆς ἐξασφαλίσσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ βιωτικῷ αὐτοῦ σταδίῳ: τὸν ναόν, τὸ δράμα, τὴν μουσικὴν.

Ἐν τῷ ναῷ διὰ τῆς προσευχῆς ἀφιερῶμεν ἡμᾶς τῷ Θεῷ, πηγῇ πάσης τελειότητος καὶ ἀναθέτομεν αὐτῷ πᾶσαν ἐλπίδα μέλλοντος κρείττονος τῆς παρουσίας ἡμῶν ὑπάρξεως.

Ἐν τῷ δράματι (ἐννοῶ δὲ τὸ ἠθικὸν καὶ σκοπῶς διεσκευασμένον δράμα) βλέπομεν ἐκτυλισσομένης ἐνώπιον ἡ-

μῶν ἀπάδας τοῦ βίου τὰς περιπετείας, τὴν ἀρετὴν ἀμειβομένην, τὴν δὲ κακίαν τιμωρουμένην, ἢ καὶ τ' ἀνάπαλιν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐκεῖνην θριαμβεύουσαν. Μανθάνομεν τὴν ποικιλίαν τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἀνθρώπων, καὶ διδασκόμεθα, καὶ παραδειγματιζόμενοι διορθοῦμεν τὰς κακὰς ἡμῶν ὀρμὰς καὶ ἔξεις.

Τὴν διαορθύμισιν τοῦ τμηματος τούτου θεωρῶ ἀναγκαίαν καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψὴν ἀκόμη τῆς ἐξασκίσεως τοῦ λόγου, ἥτοι τῆς ἀπαγγελίας καὶ τῆς παραστάσεως, ὧν πολλὴν ἔχει ἀνάγκην ἢ καθ' ἡμᾶς νεολαία.

Περὶ δὲ τῆς μουσικῆς, τῆς θείας ταύτης λαλιᾶς, τῆς γλώσσης ταύτης τῶν ἀγγέλων (ἐννοῶ τὴν κατ' ἐπιστήμην μουσικὴν καὶ οὐχὶ τὴν κατὰ παράδοσιν κακῶς ψαλλομένην) οὐδὲν λέγω, διότι περὶ αὐτῆς θέλει ὀμιλεῖσαι μετ' οὐ πολὺ ὁ ῥήτωρ τῆς ἡμέρας ὁ ἀξιοτίμος κ. Ψυχᾶσης. Ἄλλως τε τίς ὁ ἀρνούμενος τὴν σωτηρίαν αὐτῆς ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἡμῶν; τίς ὁ μὴ τερετιζῶν ἐν ὄρα ψυχικῆς ἀθυμίας τερέτισμά τι σύμφωνον τῇ ψυχολογικῇ αὐτοῦ καταστάσει, ἢ ὁ μὴ ὑπάρων ἐν ὄρα εὐθυμίας ἀσμάτιόν τι ἐκφράζον τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ χαράν; μόνοι οἱ πεπωρωμένοι τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν μένουσιν ἀναίσθητοι καὶ ἀπαθεῖς εἰς τῆς μουσικῆς τὴν θεῖαν ἁρμονίαν, καὶ περὶ αὐτῶν οὐδεὶς λόγος.

Ἡ δὲ νεότης, ἢ τὰς τρεῖς ταύτας ψυχαγωγικὰς πηγὰς καλλιεργοῦσα καὶ ἐπιμελουμένη, οἱ νέοι, λέγω, οἱ προτιμῶντες ἀντὶ πάσης ἄλλης διασκεδάσεως βλάβην καὶ φθορὰν τικτούσης, τὰς εὐγενεῖς τέψεις ἅς ἡ θρησκευτικὴ εὐσέβεια μετὰ τῆς λατρίας τῶν μουσῶν προσφέρουσιν, οἱ νέοι οὗτοι καὶ αἱ νεάνιδες ἔστωσαν βέβαιοι ὅτι ἔξουσι βίον τε εὐφρόδυνον, θανὴν τε εὐέλπιδα.

ΛΟΓΟΣ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΗΣ ΕΝ ΤΗ ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΤΗ. 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1888

ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΨΥΧΑΡΗ ΒΕΗ.

Σεβασιμώτατε,

Κυρίαί και Κύριοι,

Σημεῖον σφοδρᾶς συγκινήσεως, κατὰ τὸν Σαῖξσπῆρον εἶναι, νὰ λησμονῆ τις ἐνδεδυμένος τὸν λαίμοδετον καὶ τὰς περικνημίδας του. Οὐδὲν τῶν τοιούτων ἐπαθεν ὁ κατ' ἐντολὴν τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐπαγγελλόμενος ἐνώπιον τοσοῦτον περιφανοῦς καὶ ἐρασμίου ἀκροατηρίου, ἀλλ' ἀνεγνώρισε μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως ὅτι τὸ νὰ ὑποκύπτῃ τις εἰς τὰς ἐπιθυμίας καὶ ἐπιταγὰς τῆς Νεότητος, εἶναι μεγάλη παρηγορία, ἢ καὶ ἐκ τῶν παροχῶν τοῦ βίου μάλλον εὐφρόσυνος. Ἡ Νεότης, ἥτις συναμιλλᾶται μὲ τὰ ἄνθη τοῦ Μαΐου καὶ τὴν ἁρινὴν ὁρῶσον, ἢ Νεότης, ἢ καθὼ συνοδία ἐχουσα τὴν χορείαν τῶν Χαρίτων, καὶ ὁδηγὸν τὴν χρυσόπτερον Ἐλπίδα, ἢ Νεότης, ἢ ἐν τῇ ἀπλῆτῳ λαμπρόνι τοῦ ἀοράτου καὶ ιδεώδους κόσμου ἐνδιατωμένη, ἢ Νεότης, ἢ τὴν φλόγα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ παντός γενναίου φρονήματος ἐνστερνιζομένη, ἢ Νεότης ἢ εὐφρόσυνον τὸ μείδιμα ἀπαυγάζουσα, ἢ Νεότης Καὶ ἰδοὺ ἐγώ, ὡς καὶ ἄλλοι τῶν πολυτετέρων συνομηλικῶν, ἀηκόμενος ἦδη εἰς τὰς χώρας ἐκεῖνας, ἐν αἷς πλεονάζουσιν αἱ νιφάδες τῆς χιόνος καὶ οἱ παγετοὶ τοῦ ἀπαρκτίου, ξενιζόμενος ἐσπέραν τινὰ ἐν τῷ οἰκῷ σεβαστοῦ γέροντος, καὶ συνδιαλεγόμενος περὶ

τῆς ἀδύλου ἀναπνοῆς καὶ ἄλλων Ὀλυμπίων δωμάτων, ἢ κοῦσα τὴν φιλόχρονα κλῆσιν τῆς Νεότητος, μετὰ τῆς λίαν κολακευτικῆς ἐτυμηγορίας τοῦ ἐξοχωτάτου προέδρου τοῦ Συλλόγου Ἑρμοῦ Ξενοφώντος Ζωγράφου. Δὲν ἐστράφη ἐβδομηκοντάκις ἑπτὰ ἢ γλῶσσά μου ἐν τῷ στόματί μου, ἢ γαλιιάδατο ἢ καρδιά μου, καὶ νύφρανθη ἢ ψυχὴ μου, καὶ ἐμνήσθην ἀρχαίων ἡμερῶν, ὅτε ἐφηβος ὢν, μετὰ τῶν ἐφήβων συνδιαλεγόμενος περὶ πάντων τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων, κινητῶν καὶ ἀκινήτων, καὶ ἐνήλικος μετὰ τῶν ἐνήλικων σπουδαιολογῶν τὰ ἐγκόσμια, διὴ δὲ καὶ ἐνδοιάζων πρὸ τοῦ θλιβεροῦ προβλήματος τοῦ Πινδάρου.

Σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωπος.

Καὶ ὅμως . . . Ἴδοὺ ἐγώ, παρίσταμαι σήμερον, ἐνώπιον ὑμῶν κυρίαί καὶ κύριοι, θερμῶς ἐπικαλούμενος τὴν τοσάκις ἐκπεφρασθειδάν μοι συνηγορίαν τῶν καρδιῶν ὑμῶν, οὐδὲν ἕτερον δικαιολόγημα ἔχων τῆς τόλμης μου ταύτης, εἰμὴ ὅτι, κατασαγηνευθεὶς, ὑπῆκουσα εἰς τὴν πρόφρονα κλῆσιν τῆς προσφιλεστάτης καὶ εὐγενοῦς Νεότητος.

Νεοὶ τὸ δέμας, ἄρρενωποὶ τὸ ἦθος, τὴν διάνοιαν καὶ τὸ μέλημα, συνέλαβον ἰδέαν τινὰ, καὶ εἶπον: Ἐν τῷ πολυταράχῳ τούτῳ καὶ πολυμύχῳ βιωτικῷ σταδίῳ, ἐν τῇ διπνεκεῖ παραστάσει τῶν κοινωνικῶν παραλλαγῶν, πόρρω τῆς τύχης, τῶν παρακρούσεων, καὶ τῆς πάλης, *this struggle for the life* ὡς ἀνεφώνει ὁ περιώνυμος Δαρβίνος, προσέλθετε, προσέλθετε, τεκνία ἀγαπητά, καὶ δεῦτε στήθεσιν τὴν ἑστίαν καὶ τὸ δῶμα ἡμῶν ἐν ὁάσει, ἔνθα δὲν θῶ ἀντηχήσῃ **ῶνὴ βωδῶτος ἐν τῇ ἐρήμῳ**, οὐδὲ ἢ σάλπιγγς τοῦ Ναυῆ, ἢ κατακρημνίζουσα τὰ τεῖχη τῆς Ἰερικοῦς, ἀλλὰ θῶ ἀκουσθῶσι τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ **ἀπιδονάκια** τοῦ **κάμπου**. Δεῦτε καλλιεργήσωμεν ἄμπελον, καὶ ἔστω ἢ ἄμπελος αὕτη ἢ Γῆ τῆς ἐπαγγελίας, ἢ Γῆ τῆς εἰρήνης, τῆς εὐφροσύνης καὶ τῆς ἀγάπης. Τοιαύτη ἦν ἢ ἰδέα, ἐν ἣ ἐνεσαρκώθη, πλήρης ἡμερῶν, ὁ τὴν πανήγυριν αὐτοῦ ἐπιτελῶν Σύλλογος Ἑρμῆς. Ἰδέα μεγαλοφυῆς, ἰδέα ἐξευγενίζουσα τὴν καρδίαν, καθωγαίζουσα τὸν βίον. Μὴ γὰρ ἐλλεῖπουσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τὰ τραύματα, ἢ ὁδύνη, ὁ στεναγμὸς καὶ τὸ δάκρυ, μὴ γὰρ ὁ ἄνθρωπος παλαιῶν ἀείποτε κατὰ τῶν Ποτνιαδῶν, καὶ ἀπὸ ἀθυμίας εἰς ἀθυμίαν ταλαντευόμενος, δὲν ἐξεφώνησε ποτλά-

κας, ἀρχάλλων, τραυματίας, πνευστιῶν, καὶ κλίνων τὸ γόνυ :
 Ἐκ βαθέων ἐκέκραξα σοί. Καὶ ἰδοὺ ἠνεόχθησαν τὰ παρα-
 πετάσματα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀντίχθησαν αἱ σάλπιγγες τῶν ἀγ-
 γέλων, καὶ ἠκούσθησαν φωναὶ νεοραὶ, φωναὶ τερψιθυμοί,
 καὶ ὡς αἱ ἀπδόνες εἰς τὰ ὑψηλὰ καὶ πολυθία φυλλώματα
 ἄδουσαι :

Ἐλα κάτω, Ἐλα κάτω
 Ἐλα ἔδω
 Πλῆξε βορρῶνας :

Ἡ ἀνάπλασις τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὁμολογουμένως προῖον
 αὐθυπάρκτου τινος καὶ τελειουργοῦ δυνάμεως. Ἡ διὰ τῆς
 δυνάμεως ὁμως ταύτης ἐπίκτητος γνῶσις, ὅπως φθάσῃ εἰς
 τὸ τέλειον, ὅπερ ἴσθιν ὁ ἀληθὴς αὐτῆς προορισμός, δεῖται
 καιροῦ καὶ χρόνου καὶ δαπάνης οὐ μικροῦς. Τὸ τέλειον, ἢ
 τὸ σχετικῶς τέλειον, ὀνομάζεται Σοφία, Τέχνη, Ἐπιστήμη.
 Τὸ Γνώθι σαυτόν, εἶν' ἔργον μελέτης καὶ δοκιμασίας. Πρὸς
 τὸ τέλειον τοῦτο ἀναντιρροῦτως ἀποβλέπει καὶ ἡ Μουσικὴ.
 Κατ' ἐξαιρέσειν ὁμως πρὸς τὰς λοιπὰς γνῶσεις, ἐκ φύσεως
 ἐπροικίσθη αὕτη καὶ δι' ἰδιαιτέρου τινος πλεονεκτηματος.
 Ἄν δὴλα δὴ, σκοπὸς τοῦ νεογνοῦ τούτου τῆς φωνητικῆς
 ἐνεργείας καὶ τῆς φαντασίας τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι τὸ εὐ-
 φραίνειν καὶ θέλγειν τὴν καρδίαν, ὁ πρῶτος βοσκός ὅστις
 κατόρθωσε νὰ σχηματίσῃ αὐτὸν ἐκ τοῦ κορμοῦ τῆς στά-
 χυος, ἢ τῆς ράβδου τοῦ καλάμου, καὶ ἐψέλλισε, καθεζόμενος
 ἐπὶ πέτρῃς γλαφίρους καὶ ἅμα ἠελίῳ καταδύναι ἁσμά-
 τιόν τι ἐκφραστικὸν τοῦ πόνου τῆς καρδίας του—διότι καὶ
 οἱ βοσκοὶ ἔχουν καρδίαν—ἂν περιεπλανᾶτο ἐκεῖ τριγύρω,
 εὐόφθαλμος τις καὶ ἑπαθρὸς νύμφη τῶν δασῶν καὶ τῶν λει-
 μῶνων, ἢ νύμφη αὕτη οὐδόλως φείγουσα ὑπὸ τὰς ἰτέας ὡς
 ἡ κόρη τοῦ Βιργιλίου, ἀλλὰ θαρραλέως προσελθοῦσα, ἐνη-
 σμενίσθη τὸν πρῶτον αὐλητήν, οὗτος δὲ ἔρριψεν ἐπὶ τῆς
 γῆς τὸν σπόρον, ἐν ᾧ ἐμπεριέχεται οὐχὶ μόνον τὸ τέλειον,
 ὅπερ ἴσθι τὸ προῖον τῆς τέχνης, ἀλλ' αὐτὸ τὸ πρωτοεργὸν
 γάμα τῆς τέξεως καὶ τῆς εὐφροσύνης.

Ἠκούσατε βεβαίως, τὰς ἡδυφλόγους πλοκάς τοῦ μελο-
 δρώματος ἐκείνου, ὅπερ ἀποκαλεῖται, καὶ δικαίως, τὸ ἀρι-
 στούργημα τοῦ Ροσσίνι, ἦτοι τὸν Γουλιέλμον Τέλλον. Ἐκεῖ,
 ἐν τῇ πρώτῃ πράξει, εἰς αὐτὰ τὰ δημιουργικὰ οὕτως εἰπεῖν
 στοιχεῖα τοῦ μελοδρώματος, εὐθὺς ἀπαρχῆς ἀποτυποῦται

ἐν πάσῃ αὐτῆς τῇ ἀπλότητι, συνάμα δὲ καὶ μεγαλεῖω, ἢ
 θεῖα ὄντως δύναμις τῆς Μουσικῆς. Λίρεται ἡ αὐλαία. Σιγῇ
 βαθεῖα ἐπικρατεῖ ἀπανταχοῦ τοῦ σκηνώματος. Τὸ φῶς τῆς
 μεσοουρανοῦσης Ἐκάτης διαχέει τὰς μαρμαρυγὰς του ἐπὶ
 τῶν ὑπορειῶν τῶν Ἄλπεων, καὶ θεῖόν τι πλαστουργημα
 φαίνεται κροφορούμενον ἐξ οὐρανοῦ, γαλπνιώσης ὅλης τῆς
 φύσεως. Λίφνης ἀκούεται ἡ φθογγὴ τοῦ πλαγιαύλου. Δύο ἢ
 τρεῖς στροφαὶ ! Ἡ ἐν τῇ φύσει ἐπικρατοῦσα ἄχραντος πνοὴ
 ἐν ἀκαρεῖ ἐμφιλοχορεῖ εἰς τὰ μυχιαίτατα τῆς καρδίας τοῦ
 ἀκροατοῦ συναρπαζομένης ὑπὸ τοῦ αἰθερίου τούτου ἡ-
 σματος. Οἷα ἠδύτης, οἷα ἀφέλεια, οἷα δύναμις ἐν τῇ ἀπλό-
 τητι καὶ ἐν τῇ δυνάμει τὸ ἀρχέτυπον ! Εἶναι εἰδυλλιον,
 εἶναι ὕμνον, εἶναι δέσσις, ὁ δὲ δημιουργὸς τῆς ἐπουρα-
 νίου ταύτης μελωδίας συνανυῖται μετὰ τοῦ δημιουργή-
 ματος, συμπαραφέρων καὶ τὸν ἀκροατὴν ὡς ἐπὶ πηγᾶς εἰς
 τὰ στιλπνότερα καὶ διαυγέστερα ὑψη τῶν αἰθερίων στρο-
 μάτων.

Τάδε ἐθέσπισαν ἐλαφνοβλιῶνος ἕκτη καὶ δεκάτη αἱ Παρ-
 νασσίδες Μοῦσαι ἐπὶ πρυτάνεω Ἄρχοντος καὶ Μουσηγέτου
 Ἀπόλλωνος.

Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος, ὅσον ἀγοῖκος καὶ ἂν ὑποτεθῆ
 οὗτος, ὅστις, ἐν ὥρᾳ ἀνοχῆς καὶ βαστώνης, ἢ ὑπὸ τὸ κράτος
 εὐφροσύνου τινος αἰσθήματος διατελῶν, δὲν ἐξεφώνησεν ἐν
 Ἄχ καὶ Βάχ! ἕκαστος ἐννοεῖται εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ γλωσσαν
 ἢ διάλεκτον. Τὸ Ἄχ καὶ Βάχ τοῦτο εἶναι ὁ πρῶτος φθόγγος,
 εἶν' αὕτη ἡ θεμελιώδης βᾶσις ἐξ ἧς ἀποκαλύπτεται τὸ ὅλον
 στέλεχος τῆς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐμφύτου μουσικῆς δυνάμεως.
 Ἄλλὰ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο. Ὁ ἄνθρωπος, ὅστις εἶναι τὸ ἐφευρε-
 τικώτερον τῶν ἐνοργάνων ἐμφύχων ὄντων, ἠνόησεν ὅτι ἔχει
 ἀνάγκη καὶ βοηθοῦ, κατὰ συνέπειαν ἐπειράθη νὰ προσῆ
 καὶ περαιτέρω, καὶ ὁ μὲν ἐσχημάτισεν αὐτὸν, ὁ δὲ τὴν κί-
 θαριν καὶ τὸ κρόταλον, οὗτος τύμπανον ἐκ δορῆς ἀθώου τι-
 νος Λουκίου, καὶ ὁ ἄλλος ἀπλοῦν ξύλον ἀπελέκτων. Ἀπὸ
 τοῦ σημείου τούτου, τὸ ἀρτιγενὲς ὄργανον ἐκάστοτε τελειο-
 ποιούμενον, παρηκολούθησεν ἀκριβῶς, συνεμάχησεν ἢ συ-
 νεπλάκη μετὰ τοῦ κυρίου πλεονεκτηματος τοῦ ἀνθρώπου
 ἦτοι τῆς φωνητικῆς αὐτοῦ δυνάμεως. Οἱ Ροσσίναι, οἱ Μεγερ-
 θῆροι καὶ οἱ Βάγνεραι ἐδικαιοῦντο βεβαίως νὰ καυχηθῶσιν
 ὅτι ἐδημιούργησαν καλλιτεχνήματα, οὐχ ἥττον, ἐν τοῖς δυοῖ

τούτους στοιχείους, ἤτοι τῆς φωνῆς καὶ τοῦ ὄργάνου, κρέμονται ὅλοι οἱ Νόμοι καὶ οἱ Προφῆται.

Τίς ὁ μὴ ἰδὼν καὶ μὴ ἀκούσας τοὺς δύο ἐκείνους ἐπιχαρεῖς Καππαδόκας, τὸν μὲν παίζοντα τὸν αὐλόν, — τὸν κοινῶς ἐπικαλούμενον ζουρνά — τὸν δὲ κρούοντα μετὰ πεποιθίσεως ἀκαταμαχίτου τὸ βαρύτηχον τύμπανον, βάδην ἀνερχομένου ἀπὸ τοῦ Γαλατᾶ εἰς τὸ Σταυροδρόμιον, καὶ παρακολουθούμενους ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει ὑπὸ τῶν ὑπερφιάλων ἐκείνων ὀρχηστῶν, οὓς ἐθαύμασεν ὁ Ἡρόδοτος ἀνά τὴν ὑπ' οὐρανὸν περιοδεῖαν του, τίς ὁ ἰδὼν, λέγω, καὶ ἀκούσας τὸ θέαμα καὶ τὸ ἀκουσμά καὶ μὴ συναισθανθεὶς τὴν ἄμεσον αὐτῶν δρασίν ἐπὶ τῆς μᾶλλον ἀνιάτου αὐτοῦ ἀναληψίας;

Οἱ περὶ τὰς πολυκροτάλους ἀκτὰς τῆς Χαλκιδόνας ἐνδιατρίβοντες, καὶ περὶ τὸ λυκαυγές, θεώμενοι καὶ θαυμάζοντες τὸ μαγευτικὸν ἐκεῖνο πανόραμα τῆς Προποντίδος καὶ τοῦ Ὀλύμπου, ἐν ὧραις, καθ' ἃς τρυφερὰ ἡ καρδία καὶ ἀπαλὴ ἡ διάνοια, διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν πάσης αὐδῆς καὶ παντὸς φθόγγου, ἠκροῦσαντο βεβαίως παραδόξου τινος ῥυθμοῦ, δι' ἀπλοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἄρσεως καὶ θέσεως ἐπιτελουμένου ἐπὶ δύο τυμπανιδίων, καὶ **τηλόθεν** ἠχοῦντος ἐπὶ ἀκατίῳ προερχομένου ἐκ τοῦ Ἀστακνοῦ κόλπου. Ἄν ἐπὶ μακρὸν ἠσυχολήθησαν εἰς τὴν λύσιν τοῦ ἀκουστικοῦ τούτου προβλήματος, ἐναρμόνιός τις εὐθυμία συνεκίνησεν ἀναμφιδόλως τὴν καρδίαν αὐτῶν, καὶ ἐν ταῖς ἀγκάλαις τοῦ Μορφέως μετεωριζόμενοι ἀνυψώθησαν ἕως τρίτου οὐρανοῦ. Ἄλλὰ καὶ οἱ ἐκεῖ παραπλέοντες δελφίνες οὐχ ἦττον ἀρεσκόμενοι τοῦ μέλους, τοῦ εὐαισθήτου ἐκείνου θαλασσίου δελφίνου, τοῦ γοπευθέντος ἐκ τῆς μελιφθόγγου λύρας τοῦ διαβοήτου μουσικοῦ Ἀρίωνος καὶ ἀπαγαγόντος αὐτὸν μέχρι τοῦ Ταινάρου ἀκρωτηρίου, ἀνεδεσκιρτήσαν καὶ οὗτοι ἐκ χαρῆς, καταβυθιζόμενοι καὶ ἀναπλέοντες ἀπὸ τὰ κατώτερα εἰς τὰ ἀνώτερα κέλευθα τῆς Προποντίδος.

Ἰσμνίας ὁ Θηβαῖος ἀποσταλαῖς πρεσβευτῆς εἰς Περσίαν κατέβηκε τοὺς ἐκεῖ πολιτενομένους, παίζων μετὰ δεξιότητος τὸν αὐλόν. Οἱ διπλωμάται, Κυρίαί καὶ Κύριοι, πεπρωκισμένοι ὄντες δι' ἐξόχων χαρισμάτων, αὐθεντῖαν δὲ καὶ κύρος περιβεβλημένοι, ἐξασκοῦσιν ἀληθῆ ἐπὶ τῆς κοινωνίας γουτεῖαν. Οἱ τῆς ἐποχῆς ὁμως ἐκείνης διπλωμάται ἐφρόνουν,

φαίνεται, ὅτι ὅπου δὲν κρατεῖ ὁ παντοδύναμος λόγος, ἴσχυεν ἡ μελωδία τοῦ αὐλοῦ.

Ἡ Μουσικὴ, Κυρίαί καὶ Κύριοι, εἶναι γόμος ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως ἐπιβαλλόμενος. Μὴ γὰρ καὶ αὐτὸ τὸ ἀστυγενὲς βρόφος, ἐν τῇ βαθμιαίᾳ αὐτοῦ ἀναπτύξει, δὲν ὀμιλεῖ, ἤτοι ᾄδει μᾶλλον, ἐπὶ τῇ πολυφῆρῳ ὀπασίᾳ τῆς πελάτιδος αὐτοῦ τροφῆς; Ναὶ ἡ Μουσικὴ εἶναι Νόμος, εἰς ὃν ἕκαστος θᾶπτον ἢ βράδιον ὀφείλει νὰ ὑποκύψῃ, ἐκτὸς ἂν, κατ' ἀπόθεγμα ἀρχαίων περιφήμου μουσικοῦ τοῦ Θαλιπτά, γεννηθεῖ ἱωβάλαος, ἢ ἀπολέσῃ μίαν τῶν πέντε αὐτοῦ αἰσθήσεων, περιττὸν νὰ εἶπω ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ αἰσθησις τῆς ἀκοῆς. Τῷ δὲ Νόμῳ τούτῳ, ἀδιστάκτως καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς βίας ὑπετάγησαν ἅπαντα τὰ ἔθνη καὶ ὅλοι οἱ λαοί, ἕκαστος κατ' ἰδιόρρυθμον μέθοδον καλλιουργήσας σύστημα μουσικῆς, ὅπως ἐργυνεύσῃ τὰ μυχιαίτατα τῆς καρδίας του αἰσθήματα, ἢ τὴν λατρείαν του πρὸς τὸν Θεόν. Ἰνδοὶ καὶ Σῖνες, Αἰγύπτιοι καὶ Χαλδαῖοι, Φρύγες καὶ Φοίνικες καὶ Λυδοὶ καὶ Ἀραβες, πάντες ἐπεδόθησαν εἰς τὴν μελέτην καὶ ἄσκησιν τῆς μουσικῆς· δὲν ἦν ἄρα δυνατόν τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, παρ' οὗ ἐτέθησαν τὰ θεμέλια τῆς φιλοσοφίας, τῆς φυσικῆς ἱστορίας, τῆς ἰατρικῆς, τῆς μηχανικῆς, τῶν ἐπιστημῶν, δὲν ἦν λέγω, δυνατόν νὰ μὴ ἀσυχοληθῇ καὶ περὶ τὴν τεργνοτέραν τῶν τεχνῶν.

Ἡ Μουσικὴ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι, τοιαύτην ἐξήσκει ἐπὶ τῶν πνευμάτων καὶ ἠθῶν γουτεῖαν, ὥστε ἐν τῷ προγράμματι τῶν καθόλου σπουδῶν τῆς τε ἰδίας ἐκπαιδευμένης, εἴτε ἐν τοῖς Λυκείοις καὶ ταῖς Ἀκαδημαῖς φοιτήσεως νεολαίας, συμπεριλαμβάνετο καὶ αὕτη, θεωρουμένη ὡς ἐν τῶν κυριωτέρων προσόντων τῆς πνευματικῆς ἀναπλάσεως καὶ τῆς ἐλευθερίου ἀγωγῆς. Ἡ δὲ ἀπαγόρευσις τῆς ἐκμαθίσεως τῆς μουσικῆς ἐθεωρεῖτο μεγάλη τιμωρία, ὡς τοῦτο ἠκολούθησεν εἰς τοὺς Μεγαρεῖς νικηθέντας ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων. Οὕτως, οἱ περιφανέστεροι τῶν ἀρχαίων, οἱ διαπρέψαντες εἴτε ἐν τοῖς γράμμασιν, εἴτε ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ πολιτείᾳ οὐδόλως ἐθεώρουν ἀνάξιον αὐτῶν νὰ ἀψευδῶσιν ἵκανὸν χρόνον πρὸς ἐκμάθησιν τῆς μουσικῆς, τοιοῦτοι δὲ ἦσαν ὁ Πυθαγόρας, ὁ Λυκοῦργος, ὁ Σωκράτης, ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Πλάτων, ὁ Θεμιστοκλῆς, ὁ Νικίας, ὁ Κίμων ὁ υἱὸς τοῦ Μιλτιάδου καὶ τῆς Ἠγησιπύλης καὶ τοσοῦτοι ἄλλοι

ἔνδοξοι ἄνδρες, οὗς ἐπιλείπει δ' ἂν με χρόνος διηγοίμενον, οἱ τὴν δόξαν καὶ τὴν ἀθανάσιαν τῆς ἀρχαιότητος ἀνεξιτήλωσ ἀποτυπώσαντες ἐν ταῖς δέλτοις τῆς καθόλου ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ τῇ ἀνυψώσῃ τὸν ἄνθρωπον ἰχέρι τοῦ θεοῦ, ὑπὸ τὸν αἰθριὸν καὶ ἐλεύθερον ἐκείνον οὐρανόν, ἐν ἐποχαῖς καθ' ἃς τὸν ἑλληνικὸν κόσμον διελάμπρυνεν ἡ αἰγλή τῆς νεότητος, ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τοῦ Ταυγέτου, μέχρι τοῦ Ταινάρου καὶ τοῦ Μαλέα, ἀπὸ τῶν Ἡρακλείων πυλῶν μέχρι τῆς Μαιώτιδος, καὶ ἀπὸ τῆς Κύπρου μέχρι τοῦ Βυζαντίου, περὶ τὴν κοιλάδα τῶν Τεμπῶν, ἐνθα οἱ Γίγαντες ἀνεβίβαζον τὸ Πήλιον ἐπὶ τῆς Ὀσσης, εἰς τὰς ὑπορείας τοῦ Ὑμηττοῦ, τοῦ Παρνασσοῦ καὶ τοῦ Ἐλικῶνος, ἐν τῇ ἰοστεφάνῳ τῶν Ἀθηνῶν πόλει, ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ἐνθα ὁ Φειδίας ἐδημιούργει τὴν χρυσελεφάντινον Ἀθηνᾶν, εἰς τὰς λιμπρὰς πανηγύρεις τῶν Δελφῶν καὶ τῆς Ὀλυμπίας, εἰς τὰ μαντεῖα, εἰς τὰ τεμένη καὶ τὰ ἱερὰ ἄλση, ἐκεῖ ἀντάχουν τὰ ἄσματα τῶν εὐκελάδων βαψφῶν, καὶ μεταδίδμενα ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, ἀνέμουν τὰ ἔργα καὶ ἔπεα θνητῶν καὶ ἀθανάτων, ἐξήγειρον τὰς καρδίας, ἀνεζωπύρουν τὰς ψυχὰς, παρώτρυνον εἰς τὰ μεγάλα ἔργα καὶ τοὺς ἀγῶνας, εἰς τὸν Μαραθῶνα, εἰς τὰς Θερμοπύλας, τὴν Σαλαμίνα, καὶ τὰς Πλαταιάς, καὶ ὁ υἱὸς τῆς Καλλιόπης Ὅρφευς ἀναζητῶν τὴν Εὐρυδικὴν καὶ καταβάς μέχρι τοῦ ἄδου, κατεπραῦνε καὶ αὐτὸν τὸν ἀδυσώπητον Κέρβερον. Ἐκεῖ ἐψάλλοντο οἱ στίχοι τοῦ Ὀμήρου, τοῦ Ἡσιόδου καὶ τοῦ Ἐμπεδοκλέους. Ἐκεῖ ἤριξε πρὸς τὸν Πάνα ὁ Ἀπόλλων, τοῦ δὲ ἀπειροκάλου ἑλληνοδίκου τὰ ἀκουστικά ὄργανα μετεβάλλοντο εἰς ὧτα τῶν ἀχαιμενιδῶν **Λουκίων**. Ἐκεῖ ὁ Τέρπανδρος, ὁ Ἀλκαῖος, ἡ Σαπφώ καὶ ἡ Κόριννα ἐτόνιζον τὰς χορδὰς τῆς λύρας τῶν. Ἐκεῖ, κατὰ τὰς πομπὰς τῶν μυστηρίων, εἰς τὰ Πύθια, τὰ Ἴσθια καὶ τὰ Ἐλευσίνια, ἔψαλλον οἱ ἰοῖδοί, αἱ παρθένοι καὶ οἱ Ἱεροφάνται τὸν ἕμνον τῆς ἀθανάσιος, ἡ τοὺς παιᾶνας τῆς δόξης, ἐστεμμένους ἔχοντες τὰς κεφαλὰς μὲ τὸ ἄνθος τοῦ Διός, τὸ Ἴον, ἢ φέροντες ἐν χερσὶ, τὸ λείριον, τὸν ἐλίχρυσον, τὴν λυχνίδα καὶ τὸ ἴψιον. Αἱ Χάριτες καὶ αἱ Μοῦσαι, γενικῆ τις ἁρμονία, φῶς καὶ γοητεία ἐπρωτάνευον ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς περιόδου ἐκείνης χώρας, καὶ ἡ εὐψυνία, ἡ καλλιπέπεια, καὶ ἡ ἐμπειροκαλία περιεβάλ-

λόντο διὰ τοῦ τριπλοῦ στεφάνου τῆς Σοφίας, τῆς Τέχνης καὶ τῆς Ἐπιστήμης.

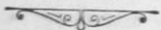
Μνημονεύσθημεν ἐν παρόδῳ καὶ τῶν Σειρήνων ἐκείνων τῆς Λέσβου καὶ τῆς Κορίνθου, ὧν τὸ μαγευτικὸν κάλλος καὶ τὰ ἄσματα τοσαύτην ἐξήσκουν ἑλξιν καὶ θέλγητρον ἐπὶ τῇ ὁράσει καὶ τῇ ἀκοῇ τῶν θαλασσοπλοούτων, ὥστε προσερχόμενοι ἀστραπηδὸν οὗτοι, κατεκερματίζοντο δὴν τῷ πλοίῳ εἰς τὰς ἀπορροῶνας πλευρὰς τῶν παρακειμένων ἰψάλων. Τοιαύτη περίπτωσις, Κύριοί μου, παρ' ἡμῖν ἐστὶν ἄγνωστος. Ναὶ μὲν ὑπάρχουσι καὶ παρ' ἡμῖν Σειρῖνες, ἀρκεῖ νὰ ῥίψῃ τις ἐν βλέμματι, εἴτε ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ, εἴτε ἀλλαχοῦ ὅπου φοιτῶσιν Ἀχαιῶδες δέσποιναί καὶ δεσποινίδες. Ἀλλ' αἱ Σειρῖνες αὗται, οὐχὶ μόνον διὰ τῆς ἐξειδιαζούσης αὐταῖς χάριτος, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ἠθικοῦ αὐτῶν μεγαλείου, ἐξεγείρουσι τὸν θαυμασμόν, τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμόν τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας, περικουμοῦσι μὲ δτέφανον ἐκ ῥόδων καὶ Ἴων τὴν κοινωνίαν ταύτην, ἀγαλλομένῃν ἐπὶ τῇ μυροβόλῳ ταύτῃ αὐθυπαρξίᾳ.

Εἰς τοιαύτας ὑψηλὰς ἀναμνήσεις καὶ συνθήκας, ὀφείλει τὴν ὑπαρξίν του καὶ ὁ ἡμέτερος Σύλλογος Ἐομῆς. Οἱ μουσικοὶ Σύλλογοι, Κυρίαί καὶ Κύριοι, δὲν ἀναψύονται ὡς οἱ ἀμάνιται. Ἀλλ' ἡ Ἀνατολὴ εἶναι χώρα τῶν θαυμάτων. Οἱ Σύλλογοι ἐν γένει, ὡς καὶ ἄλλα μεγάλα σωματεῖα, εἶναι προῖον γενναίας μὲν πρωτοβουλίας, ἀλλὰ καὶ σύβολον ἀνδρικής ἀρετῆς. Οὕτω καὶ οἱ ἡμέτεροι νέοι οὐδόλως μεριμνῶντες καὶ ἐντροψῶντες εἰς ὧδεῖα καὶ ζυθοπωλεῖα, καὶ τὰ παρασηλίσια τρυφῆς καὶ ἀκολασίας ἐνδιαιτήματα, ἐξ ὧν οἱ νυχθημερόν φοιτῶντες ἀποκοιτίζουσι καὶ τὸ γνωστὸν νόσημα τῆς **ἀποναρκώσεως**, ἀλλὰ διψῶντες εὐγενεστέρων παροχῶν, δὲν ἦσαν ἄμοιροι οὔτε πρωτοβουλίας, οὔδὲ τῆς συμπαρομομαρτούσης ἀνδρικής ἀρετῆς. Ἀλλὰ φιλόπονοι καὶ ἄλκιμοι νεανῖαι, τὸ νικηφόρον ἄσμα εἰς τὸ πεδίον ἐλαύνοντες, καὶ τὴν χέρσον εἰς ἀγρὸν εὐφρογν μετατρέψαντες, μεθ' ἠδῶσης φαντασίας καὶ πυρετώδους δραστηριότητος ὑπὸ τὴν πολῦτιμον διδαχὴν τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ καὶ μουσικοδιδασκάλου κυρίου Delhier, ἀφιερῶθησαν ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς ἱερὰν ἀληθῶς ἀποστολίαν, καὶ ἦν ἀληθῆς παλιγγενεσία ἢ παρ' ἡμῖν ἐγκαθίδουσις τοῦ μουσικοῦ τούτου Συλλόγου. Ὁ νηπιακὸς αὐτοῦ βίος βραχύς, ἢ δὲ ὁδὸς αὐτοῦ οὐκ

ἦν κατὰ τὴν εἰκόνα ἐκείνην τῆς Γραφῆς, ἡ ὁδὸς αὐτοῦ
σκότος καὶ ὀλισθήματα καὶ ἄγγελος διώκων αὐτόν. Ἄλλ'
 εὐθὺς ἀπαρχῆς ἐγκλιματισθεὶς, ἔταμε τὴν ὁδὸν ταύτην, καθὼς
 χεῖμαρρος ἀκολουθῶν τὴν χαραχθεῖσαν κοίτην, οὐ τὰ ὕδατα
 ὅμως ἔχουσι τὸ διαυγές τοῦ ἀνεφέλου οὐρανοῦ, καὶ τὴν
 γλυκύτητα τῶν ὑδάτων τῆς Κασταλλίας. Ὡ! μετὰ πόσῃς
 στοργῆς, συμπαθείας καὶ ἀγαλλιᾶσεως ἠκροασάμεθα τοῦ ἁ-
 σματος τῶν ὀπαδῶν τούτων τῆς Πιερίδος Μούσης; Τίς ὁ ἐγ-
 καταλιπὼν ἐπὶ μικρόν, τὴν πολυειδῆ καὶ πολύτροπον σχο-
 λὴν τῆς τε κοινωνικῆς καὶ πολιτειακῆς τύρβης καὶ ὁ μὴ
 συναισθανθεὶς τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀναπνοῆς, καὶ τὴν ἀνα-
 κούφισιν ἐκείνην, ἦν λόγου χάριν, ὁ Ἴωνᾶς ἐξελθὼν τῆς
 κοιλίας τοῦ καταβροχθίσαντος αὐτὸν κήτους.

Φιλομειδῆς, ζῶηρά, εὐπροσάγορος, ἀγαθωτάτη, ὦ Νεότης!
 Πόσον ἡ ὄψις σου εἶναι χαριεσσα, καὶ γλυκεῖα ἡ φωνή. . .
 Σὺ στρέφεις τὸ βλέμμα πρὸς τὸ ἀχανές, διαπυρνανομένη τί
 ἐστὶ τὸ μυστήριον τοῦ βίου, τί ἡ ψυχὴ, τί ἡ καρδία; Δὲν
 εἶσαι χίμαιρα οὐδὲ νέφος, ἔχεις πνευματικὸν σθένος καὶ
 ἠθικὴν ῥώμην. Θαλασσοπορεῖς ὑπὸ τὸν νήμεμον καὶ ἀνέφε-
 λὸν σου οὐρανὸν πρὸς τὰς ἀκτὰς ἐκείνας, ἐν αἷς πτερυγι-
 ζουσιν ἡ Εἰρήνη καὶ ἡ Ἀγάπη. Συγκινεῖσαι καὶ συγκινεῖς!
 Ἀποστρέφεσαι τὸ ψιμύθιον καὶ τὴν φενάκην, διὰ ταινιῶν
 καὶ στεφάνων κεκοσμημένη, καὶ τὸ πᾶν ὑπὲρ τῆς θρησκείας,
 τῆς πατρίδος, καὶ τῆς τιμῆς, φρονοῦσα καὶ ὑπερφρονοῦσα,
 προσφέρεις ἐπὶ τῆς ἱερᾶς κιβωτοῦ τοῦ **καλοῦ**, τοῦ **ωραίου**,
 καὶ τοῦ **ἀληθοῦς**, τὸ εὐπρόσδεκτον ἄρωμα τῆς δόξης καὶ
 τῆς ἀθανασίας.

Ἡ δὲ βασιλίς αὕτη τῶν πόλεων τερψιθύμως δὲ προσφωνεῖ,
 καὶ χαιρετᾷ τὸ ἀγλαὸν καὶ μαμμόθρεπτον αὐτῆς τέκνον.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

ΤΗΣ Α. Ε. ΤΟΥ ΝΑΪΜ ΒΕΗ ΦΡΑΣΣΑΡΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΔΟΓΜΑΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΟΥ ΑΥΤ. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
 ΤΗΣ ΔΗΜ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ἐκπροσωποῦντος

ΤΗΝ Α. Ε. ΤΟΝ ΜΟΥΝΙΦ ΠΑΣΣΑΝ

ΥΠΟΥΡΓΟΝ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΕΝ ΤΗ, ΕΟΡΤΗ, ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΤΗ, 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1888.

Φιλόμευδοὶ Κυρίαὶ καὶ Κύριοι,

Ἡ Α. Ε. ὁ ὑπουργὸς τῆς παιδείας ἔχων μεγίστην ἐπιθυ-
 μίαν νὰ παρουσιασθῇ αὐτοπροσώπως ἐν τῇ τελετῇ ταύτῃ,
 μὴ δυνάμενος ὅμως νὰ ἐκτελέσῃ τὸν πόθον τοῦτον ἕνεκα
 περιστάσεων τινῶν, αἵτινες τὸν ἐμποδίζουσι σήμερον, πέμ-
 πει ἐμὲ ἀντιπρόσωπον ἵνα παρευρεθῶ εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς
 ἐνδεκάτης ἐπετηρίδος τοῦ μουσικοῦ καὶ φιλεκπαιδευτικοῦ
 Συλλόγου **Ἐρμού**, καὶ νὰ ἐκφράσω κατ' ἀρχὰς τὴν λύπην
 τῆς Α. Ε. τούτου ἕνεκα προσερχομένην.

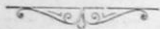
Ἐγὼ δὲ βλέπων τὴν πρόοδον ὑμῶν, ἦνπερ ἐπιθυμῶ, αἰ-
 θθάνομαι μεγίστην χαρὰν.

Ἡ μουσικὴ βεβαίως ἐστὶν ἡ ὀραιότερα τῶν ὀραίων τεχ-
 νῶν, αἵτινες ἀποβλέπουσι τὴν νοητικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν
 βελτίωσιν τῆς ἠθικῆς καταστάσεως, ἡ δὲ ἠθικὴ ἀρετὴ ἐστὶν
 ἡ βᾶσις τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὁ φιλόμουσος καὶ φιλόλαος ἡμῶν ἄναξ ἐπιθυμεῖ τὴν
 προαγωγὴν καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ ἐν γένει, καὶ τὴν
 ἀδελφότητα μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐθνῶν τῆς αὐτοκρατο-

ρίας, συνάμα δὲ τὴν προόδον καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν γραμμάτων, τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν.

Τὰς προόδους αὐτάς, φίλη ὀμιλίτρις, εὐρίσκων συμφώνους πρὸς τὰς ἐπίθυμίας τοῦ ἀγαθοῦ ἀνακτος ἡμῶν καὶ πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ προσφέρω ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου τῆς παιδείας πλείστας εὐχαριστίας τῷ κυρίῳ προέδρῳ τοῦ Συλλόγου, ὡς καὶ τῷ κυρίῳ διδασκάλῳ καὶ τοῖς κυρίοις μαθηταῖς, οἵτινες ἐξετέλεσαν τὸ καθῆκον ἄριστα.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

ΤΗΣ Α. ΣΕΒ. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΙΣΑΝΙΟΥ

ΚΥΡ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΗΣ Α. Θ. Π. ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ Ε΄

ΕΝ Τῆ, ΕΟΡΤῆ, ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Τῆ, 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1888.

Ἐντεταλμένος ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἵνα παραστῶ ἀντ' Αὐτῆς κατὰ τὴν ἐορτὴν ταύτην τῆς ΙΑ' ἐπετηρίδος τοῦ Συλλόγου Ἐρμοῦ ὀφείλω νὰ δηλώσω τῷ ἐντίμῳ αὐτοῦ προέδρῳ ὅτι ἡ Α. Θ. Παναγιότης εὐμενῶς ἀποδεξαμένη τὴν γενομένην Αὐτῇ πρόσκλησιν καὶ ἐκτιμῶσα τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Συλλόγου, καθ' ὅσον ταῦτα τείνουσιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἠθικοποίησιν τῆς νεότητος τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας, προθύμως εἶχεν ἵνα ἐπευλογήσῃ τὰς πράξεις καὶ τὰς ἐνεργείας τῶν ἀπαρτιζόντων τὸν Σύλλογον καὶ ἐνισχύσῃ διὰ τῆς παρουσίας Αὐτῆς τὸν πρὸς τὰ καλὰ καὶ ὀφέλιμα ζῆλον αὐτῶν καὶ τὰς προσπαθείας, εἰ μὴ ἐκωλύετο ὑπὸ ἄλλων ἐπείγοντων καθηκόντων.

Ἡ μύτη ἐκκλησία, ὡς δὲν λανθάνει ἡμᾶς, στοχαζομένη καὶ διακαῶς ποθοῦσα τὴν προσάκουσαν ἀνάπτυξιν τῆς διανοίας καὶ τὴν μόρφωσιν τοῦ ἕθους καὶ τοῦ αἰσθήματος πάντων τῶν πνευματικῶν αὐτῆς τέκνων, καὶ ἰδίᾳ τῆς νέας γενεᾶς ἑκατέρου τῶν φύλων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑψηλῶν εὐαγγελικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ὑγιῶν διδαγμάτων τῶν ὑπὸ θείου φωτός πάντως ἐλλαμψθέντων ἐξόχων ἐκείνων καὶ μεγαλοφυῶν πνευμάτων τῶν ἡμετέρων προγόνων, οἵτινες εἶπερ τις καὶ ἄλλος, ἀνερευνήσαντες ἐξεύρον καὶ ἔθεντο τὰς βά-

σεις τῆς ὀρθῆς ἀναπτύξεως, ἀγωγῆς καὶ παιδεύσεως, τάξαντες μεταξύ τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν καὶ τὴν ὥραιαν καὶ θαυμασίαν τέχνην τῆς μουσικῆς, δὲν δύναται, ἢ νὰ δεικνύῃ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ ὑμετέρου Συλλόγου ἐφ' ὅσον οὗτος ἐργάζεται καὶ ἐπιδιώκει τὸν ἠθικὸν τοῦτον σκοπόν.

Μετὰ πολλῆς τῆς εὐαρεσκειᾶς ἀκροαθήμενος τῆς ἀναγνωσθεῖσης λαμπρῆς καὶ γλαφυρᾶς ἐκθέσεως τοῦ προκατόχου προεδρείου περὶ τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ ἠθικοποιητικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, ὡσπερ καὶ τῆς εὐγλώττου καὶ ἐμβριθοῦς προσφωνήσεως τοῦ νέου προέδρου κυρίου Ξενοφώντος Ζωγράφου, ἐν ἣ ἐξῆρε τὴν ἀποστολὴν καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ σωματείου, ὃς ἐστὶν ἀφ' ἐνὸς ἢ ὑποστήριξις τῶν γραμμάτων καὶ τῆς παιδείας ἀπαραιτήτως ἀναγκαίως πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἐπιγείου προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ καλλιέργεια καὶ μετάδοσις τῆς μουσικῆς, τοῦ οὐρανοῦ τούτου δωρήματος, ἥτις θαυμασίως καὶ μυστηριωδῶς ἐπιδρώσα ἐπὶ τὸ λογικὸν τοῦ Πανσόφου Δημιουργοῦ πλάσμα ἐκρίθη ὑπὸ τῶν ἐπὶ τὴν τελειότητα ἀφικομένων σοφῶν καὶ μεγαλοφυῶν ἡμῶν προγόνων ὡς ἐν τῶν οὐσιωδεστέρων καὶ σπουδαιότερων στοιχείων τῆς ὀρθῆς καὶ καλῆς ἀγωγῆς καὶ παιδεύσεως, συγχαίρω ἀπὸ καρδίας τῷ Συλλόγῳ **Ἐομῆ** καὶ εὐχομαι αὐτῷ παγίωσιν, πρόδοον ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ ἔργοις καὶ ἐπίτευξιν ἀρίστην τοῦ σκοποῦ, ὃν προτίθεται ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ νέου αὐτοῦ προέδρου, ἀνδρὸς ἱκανοῦ καὶ δεδοκιμασμένου, οὐδαμῶς δ' ὑπολειπομένου τῶν προκατόχων αὐτοῦ κατὰ τὸν ζῆλον καὶ τὴν δραστηριότητα, ἀλλὰ φλογερῶς ποθοῦντος τὴν βελτίωσιν καὶ εὐκλείαν τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων καὶ θέλοντος καὶ ἐργαζομένου ὑπὲρ αὐτῶν, ἐφ' ᾧ καὶ εὐχομαι αὐτῷ ἐνίσχυσιν ἐν τῷ νέῳ καλῷ ἀγῶνι ὄνπερ ἀνέλαβεν.

Ἐν τούτοις ἐξέστω μοι κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην, καίπερ γινώσκοντι ὅτι προσκρούσω εἰς τὴν μετριοφροσύνην αὐτοῦ, ἵνα διπλώσω τὴν ἐμὴν ἄκραν εὐαρέσκειαν, ὑφ' ἧς ἔργων ὅτι καὶ ἅπαν τὸ ἀκροατήριον ἠχμαλωτίσθη, καὶ τὰ θερμὰ εὐχαριστήρια πρὸς τὸν λιγὺν τῆς ἡμέρας ἀγορητῆν, τὸν ἐξοχώτατον κ. Ν. Ψυχάρην βένν, Μέγαν χαρτοφύλακα τοῦ πατριαρχικοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, διὰ τὸν λαμπρὸν πανηγυρικόν, ὄνπερ διὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν χάριτος

καὶ δυνάμειος τοῦ λόγου ἐπλέξε κατὰ τὴν εὐσημον ταύτην ἐορτήν, ἀριστούργημα ὄντως καλλιπερίας, εὐφυΐας, σεμνῆς εὐτραπείας, ἠδυνόλπου ἀπαγγελίας καὶ θαυμασίας μνήμης ἀπαύγασμα, καὶ δι' οὗ κατεκάλυψε καὶ κατνύφρανε τὰς ἀκοὰς ἡμῶν οὐδὲν ἥττον, ἢ τὰ μουσοουργηθέντα καὶ ἄριστα διεξαχθέντα ὑπὸ τῶν μουσολήπτων τοῦ Συλλόγου ὀπαδῶν μελωδήματα· δικαίως ἄρα ὁ μελισταγῆς ὁπίθω ἀνθαμιλλόμενος πρὸς τὸν πολλὸν ἐκείνον μελίρρουτον ἀγορητῆν ἀναπολεῖ εἰς τὴν μνήμην μου τὸ τοῦ Ὁμήρου **τοῦ καὶ ἀπὸ γλώττης γλυκείων ῥέεν αὐδῆ.**

Συγχαίρων τοίνυν τῷ κ. Ν. Ψυχάρην βένν θερμῶς δρώττωμαι τῆς εὐκαιρίας ἵνα ἀπονεύω τῇ ἐξοχώτητι τὸς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας, ἥτις ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ ἀναγνωρίζει ἐν τῶν μᾶλλον θερμοῦργῶν καὶ ζηλωτῶν αὐτῆς τέκνων ὑπὲρ παντὸς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν εὐκλείαν ταύτης τε καὶ τοῦ γένους.

Ἐν τέλει διαβεβαιῶν ὅτι διεορμηθεύσω τῇ Α. Θ. Παναγιόττι τῷ οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ τὰς ἀρίστας ἐντυπώσεις, ἃς ἀποκομίζω ἀπέρχομαι, ἐπεύχομαι τῷ Συλλόγῳ τὰ βέλτιστα.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑ

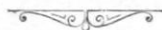
ὡς προέδρου τῆς Ἀδελφότητος **Ἐπιοκρήνης**

ΕΝ Τῃ ΕΟΡΤῃ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Τῃ 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1888.

Ἐπιτραπήτω μοι, Κυρίαί και Κύριοι, ὡς προέδρω τῆς Ἀδελφότητος **Ἐπιοκρήνης**, νά ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας αὐτῆς πρὸς τὸν εὐθαλῆ και σεμνὸν τοῦτον Σύλλογον, ἐφ' ἣ τε πάντοτε πρὸς τὴν Ἀδελφότητα ἡμῶν ἐπεδείξατο ἀδελφικῆ ἀγάπῃ και ἐπὶ τῇ προθύμῳ και τελεσφόρῳ ἀρωγῇ ἦν παρέσχεν αὐτῇ κατὰ τὴν πέρυσι δοθεῖσαν θεατρικὴν και μουσικὴν αὐτῆς ἐσπερίδα. Ἀλλὰ σὺν ταῖς εὐχαριστίαις ταύταις δὲν δύναμαι νά μὴ ἐκφράσω και τὰ συγχαρητήριά μου πρὸς τὸν προσφιλεῖ Σύλλογον **Ἐρμῆν** ἐφ' ἣ ἔταμε νέα ὁδῶ θελήσας νά καλλιεργήσῃ και ν' ἀναπτύξῃ παρ' ἡμῖν τὸ καλλιτεχνικὸν αἰσθημα. Ἀνάγκη νά ὁμολογήσωμεν, Κυρίαί και Κύριοι, ὅτι ἐκ τῶν τριῶν μεγάλων ἀρετῶν, αἵτινες ἐχαρακτήρισαν τὸ ἡμέτερον ἔθνος και ὡς μαργαρίται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῇ καθολικῇ ἱστορίᾳ περικοσμοῦσι, τοῦ φιλελευθέρου, δῆλον ὅτι, τοῦ φιλομαθοῦς και τοῦ φιλοκάλου, αἱ μὲν δύο πρῶται σῶναι διὰ τῶν αἰῶνων περιεσώθησαν, ἀλλ' ἡ τρίτη, τὸ φιλόκαλον, ὡς ἐκ τῶν πολλῶν και μεγάλων περιπετειῶν τοῦ ἔθνους λίαν ἠκρωτηριασμένη εἰς ἡμᾶς περιῆλθε και ὅτι πολλὰ πρὸς πλήρη ἀνάκτησιν τῶν δύο πρώτων ἀρετῶν πράξαντες, ὑστερήσαμεν και ὑστεροῦμεν λίαν ὡς πρὸς τὴν τρίτην. Ἐκ τῆς σκέψεως ταύτης ὀρμώμενοι οἱ εὐθαλεῖς τοῦ ἔθνους βλαστοὶ οἱ ἀπαρτίζοντες τὸν Σύλλογον **Ἐρμῆν** ἐτρέποντο εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ φιλοκάλου αἰσθήματος διὰ

τῆς μουσικῆς πρακτικώτατον οὕτω σκοπὸν εἰς τὸν Σύλλογον τοῦτον διδόντες, σπουδαίαν δὲ παρέχοντες συμβολὴν εἰς τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ἀγωγὴν και ἀξιοὶ ἀποβαίνοντες συγχαρητηρίων και στοργῆς και ἀρωγῆς παρὰ παντός τοῦ ἡμετέρου ἔθνους και παρὰ πάντων ὅσοι γινώσκουσιν ὅτι τὸ θεῖον τῆς μουσικῆς δῶρον εἶναι τὸ πρώτιστον ὄργανον τῆς ἐξημερώσεως τοῦ ἀνθρώπου. Συγχαίρων λοιπὸν τῷ **Ἐρμῆ** εὐχομαι αὐτῷ προκοπὴν και ἐπιδόσιν ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς.

ΑΠΟΛΟ

ΤΗΣ ΙΑ' ΧΡΗΣΕΩΣ ΤΟΥ

Ἀπὸ τῆς 1^{ης} Σεπτεμβρίου 1887

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ.

Υπόλοιπον ληξάνσης χρήσεως	Γρ.	2222.25
Δικαιώματα διπλώματος	»	2060.—
Συνδρομαὶ καθυστεροῦσαι	»	1220.—
» μελῶν	»	9190.—
» βιβλιοθήκης	»	500.—
» μουσικοῦ τμήματος	»	4439.25
Ὑπενουκιάσις καταστήματος	»	3494.50
Συναυλία, καθαρὸν προϊόν	»	9763.—
Μικραὶ ἔκτακτοι πρόσδοδοι	»	578.—
Τὸ ὅλον	Γρ. ἀργ.	<u>33467.—</u>

Σημειώσις περὶ ἀποθεματικοῦ.

Τὸ ἐκ τῶν παρελθουσῶν χρήσεων	Γρ.	5395.—
Τὸ τῆς ἄνωθι	»	3125.—
Ἀποθεματικὸν ἐν τῷ ταμείῳ	Γρ.	<u>8520.—</u>

ΠΙΣΜΟΣ

ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

μέχρι τῆς 31^{ης} Αὐγούστου 1888.

ΔΑΠΑΝΑΙ.

Ἐνοίκιον	Γρ.	7206.—
Ὑπηρεσία	»	5002.50
Ἐξοδα γραφείου	»	3146.50
Χορηγία βιβλίων εἰς ἀπόρους μαθητὰς	»	2157.—
Ἐπιπλα	»	491.—
Μουσικὸν τμήμα	»	10682.—
Ἀποθεματικὸν 10 0/0	»	3125.—
Υπόλοιπον ἐν τῷ ταμείῳ	»	1657.—
Τὸ ὅλον	Γρ. ἀργ.	<u>33467.—</u>

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 31 Αὐγούστου 1888.

Ὁ ταμίας

Α. Κ. ΓΕΡΑΡΔΟΣ.

Εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀκριβείας κατόπιν αὐστηρᾶς ἐξετάσεως

Ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ

Κ. ΠΡΑΣΙΝΟΣ.

Ι. ΔΕΛΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑΣ.

Ι. Α. ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗΣ, εἰδηγητής.

Η ΕΝΔΕΚΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΡΜΟΥ.

Ἀπὸ τριῶν ἢ τεσσάρων ἰδίᾳ ἐτῶν ὁ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει Σύλλογος Ἑρμοῦ ἐκέρδισε πολὺ ἐν ταῖς συμπαθείαις τοῦ ἡμετέρου δημοσίου· τοῦτο εἶναι ἀναντίλεκτον, καὶ τὸ μαρτυρεῖ πᾶσα περιπτώσις, καθ' ἣν ὁ Σύλλογος ἀποτείνεται πρὸς αὐτό. Πρόκειται περὶ μουσικῆς του τινὸς ἐσπερίδος; τὸ ἐλληνικὸν δημόσιον τοῦ Πέραν προθυμότερα συντρέχει γινώσκουσα δ' ἡμεῖς ὅτι καὶ οἱ μακρὸν τοῦ Σταυροδρομίου συμπαθέστατα ἔχουσι πρὸς τὸν Ἑρμῆν, καὶ ὁσάκις οὗτοι δὲν δύνανται νὰ προστρέχωσιν εἰς τὰς μουσικὰς του ἐσπερίδας, τῶν ἀποστάσεων καὶ τῆς ὥρας ἕνεκα, ὅμως δὲν λείπουσι νὰ ἐκδηλώσιν ἄλλως τὰς αὐτῶν συμπαθείας πρὸς τὸ εὐελεπιοῦτο σωματεῖον. Πρόκειται περὶ ἑορτῆς αὐτοῦ; Ἀθρόον τὸ δημόσιον προσέρχεται· ἐνθυμοῦνται δὲ πολλοὶ τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν ὅτι κατὰ τὴν πέρουσιν ἑορτασθεῖσαν δεκαετηρίδα τοῦ Ἑρμοῦ συνέβη τι τὸ πρωτοφανὲς εἰς σωματείων ἑορτῆς, τὸ κοινῶς λεγόμενον Πατεῖς με πατῶ σε. Ὁ Ἕλληνικὸς φιλολογικὸς σύλλογος, ἐν ᾧ ἐδίδετο τότε ἡ ἑορτῆ, ἦτο κατάμεστός μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν κλιμάκων ὑπὸ ὀλονὲν προσερχομένων. Ἀνάλογον συνέβη καὶ πρόχθες ἐν τῷ παραθναγωγείῳ τῆς ἡμετέρας κοινότητος, ὅπου ἐξαιρετικῶς ἑορτάσθη ἡ ἐνδεκαετηρίς· ἡ εὐρεία αὐτοῦ αἵθουσα ἐγένετο ἐν μικρῷ ὑπέρπλεως κόσμου· πᾶσα ἡ ἐκλεκτὴ ἡμῶν κοινωνία—ἄνδρες, δέσποιναί καὶ δεσποινίδες—μετὰ προθυμίας προσῆλθε, κατάντησε δὲ βαθμυδὸν τὸ πρᾶγμα—ἄφου ὑπέρπολλοι ἦσαν οἱ ἐπὶ ποδὸς ἰστάμενοι, διότι ταχὺ κατελήθησαν τὰ πεντακόσια καθίσματα—ὡς τε ἱκανοὶ νὰ προσφέρωσι τὰ αὐτῶν καθίσματα χάριν τῶν καταθανόντων ἐν τῷ μεταξύ τῶν τελουμένων· καὶ ἐφέτος ὡς καὶ πέρουσι κατελήθη καὶ αὐτὴ ἡ ἐξέδρα, ἐφ' ἧς ὑπῆρχον αἱ θέσεις αἱ προσωρισμέναι τῷ προεδρείῳ, ἰσταμένῳ ἐπὶ ποδός. Ἀποσιω-

πῶμεν διὰ τὴν συντομίαν τὰ ὀνόματα τῶν κοινωνικῶς ἢ ἄλλως ἐξεχόντων ἐκ τῆς ἐπιλέκτου ὀμηγύρεως, μνημονεύοντες μόνον τοῦ Σεβασμιωτάτου ἁγίου Σιδανίου καὶ Σιατίστης κ. Ἀθανασίου, ἐκπροσωποῦντος τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμένικόν πατριάρχην, τῆς Α. Ε. τοῦ προέδρου τῆς ἐπὶ τῶν προσφύγων ἐπιτροπῆς Γιουδοῦφ Ριζῆ πασῶ, τοῦ Ναῦμ βέν προέδρου τῆς ἐπὶ τῆς ἐξελεγγέως τῶν βιβλίων ἐπιτροπῆς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, ἐκπροσωποῦντος τὸν ὑπουργόν τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, τοῦ θεοφιλεστάτου χωρεπισκόπου τοῦ Πέραν ἁγίου Εἰρηνοπούλεως κ. Φωτίου, τοῦ πρώην γενικοῦ διοικητοῦ Κρήτης Κωστάκη πασῶ Ἀνθοπούλου, τοῦ Ἀλεξάνδρου Κωνσταντινίδου πασῶ, πρώην ἐπόπτου τῶν μὴ ρουσουλμανικῶν σχολείων, τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις γενικοῦ προξένου τῆς Ἑλλάδος κ. Ν. Γεννάδη, παρεπιδημοῦντος ἐνταῦθα ἐπὶ ἀδείᾳ ἀπουσίας, τοῦ πρώτου γραμματέως τῆς ἑλληνικῆς πρεσβείας κ. Δ. Μεταξῆ, τοῦ προέδρου τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου κ. Ι. Ναοῦμ, τοῦ τὸν γενικὸν τῆς Ἑλλάδος πρόξενον ἀναπληροῦντος ὑποπροξένου κ. Γ. Γιαννοπούλου κλπ. Περὶ τὰ μέγα τῆς τελετῆς προσῆλθε καὶ ἡ Α. Ε. ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Ἀνδρέας Κουντουριώτης μετὰ τοῦ δευτέρου γραμματέως τῆς πρεσβείας κ. Α. Τομπάζη. Περὶ ὥραν 2 μ. μ. ἐκρούχθη ἡ ἐναρξίς τῆς τελετῆς, ἥτις ἦν καὶ δὲν ἠκολούθησε τοῦ προγράμματος τὴν τάξιν, ἔληξεν ὅμως ἐξαντληθέντων πάντων τῶν ἐν αὐτῇ ἀναγεγραμμένων. Καὶ δὴ ὁ τέως πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Ἑρμοῦ ἰατρός κ. Σπυρίδων Ζαβιτσιάνος ἀνέγνω τὴν ἐκθεσὶν τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος πεπραγμένων, ἥς τὸ οὐσιωδὲς ἴστι πρῶτον ἡ ἐξαρθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. τέως προέδρου ἰδέα τῆς σπουδαίας ὠφελείας, ἥς ἀπολαύουσιν οἱ περὶ τὸν Ἑρμῆν συμπαθεῖς καὶ ἐπαινετοὶ νέοι, οἵτινες ἐν τῷ προσῆλθε αὐτῶν Ἑρμῆ ζῶντες καὶ ἀναστρεφόμενοι, ἀποφεύγουσι τὴν εἰς ψυχοφθόρα ἐνδιαιτήματα φοιτήσιν, οὐ μόνον ἀπὸ τῆς ἐκ τούτων πηγαζούσης βλάβης προφυλασσόμενοι, ἀλλὰ καὶ σπουδαίαν καρποῦμενοι ἐν τῷ σωματείῳ ἠθικὴν ὠφέλειαν καὶ πολλῶν καλῶν αἰτιῶν καὶ πάροχοι γινόμενοι, καὶ δεύτερον ἡ τοῦ γυναικείου χοροῦ ἰδρυσίς καὶ ἡ εὐγενὴς τοῦ ἀξιοτίμου τέως προέδρου προσπάθεια νὰ καταδείξῃ τὴν σπουδαιότητα, ἥς ἄξιον ἐγένετο ὁ Ἑρμῆς, τὸ ἐξαιρετὸν ἀναλαβὼν ἐγχείρημα τῆς δια-

δόσεως παρ' ἡμῖν τοῦ μουσικοῦ αἰσθήματος, οὐ τὴν καλλιέργειαν πρῶτος αὐτὸς ἀνέλαβε, χαρμωδῶς δὲ εἶδε τῆς πράξεώς του ταύτης μιμητὰς τοὺς περὶ τὸν Ὀρφέα ἐν Φαναρίῳ ἐπαινοῦς νέους. Τοῦ κ. Ζαβιτιάνου ἐν ζῶντι χειροκροτήμασι καταπαύσαντος τὸν λόγον, ἀφοῦ ἐπῆνεσε τὰς τε ἐρασμίας δεσποινίδας, τὰς οὐτωσὶ σπουδαίως ὑποβοηθούσας τὸν μουσικὸν τοῦ Συλλόγου σκοπὸν διὰ τῆς φοιτήσεως αὐτῶν εἰς τὰ μαθήματα, ἅτινα ἰδιαίτερος καὶ πάντῃ ἀρχέτως πρὸς τὸν χορὸν τῶν νέων λαμβάνουσι παρὰ τοῦ αὐτοῦ διδασκάλου, καὶ τὰς ἐριτίμους δεσποίνας, αἵτινες ἐξ ἀγάπης πρὸς τὸ ἔργον τοῦ Συλλόγου στέργουσι πάντα κόπον καὶ ἐπιστατοῦσιν ἐποπτεύουσαι τὰ μαθήματα καὶ βοηθοῦσαι εἰς τὴν εὐόδωσιν πάντων ἐκείνων εἰς ἃ αἱ κοινὰ ἀποβλέπουσι προσπάθειαι, ἀφοῦ ἐπῆνεσε τὸν ἀκάματον μουσικοδιδάσκαλον κ. Ὀσκάρο Δεθιέ, τὸν διευθύνοντα τὸν μουσικὸν τοῦ Συλλόγου χορὸν καὶ νύχαριστήσε πᾶσι τοῖς προσελθοῦσιν εἰς τὴν ἑορτὴν ἀπὸ τῶν ἀντιπροσώπων ἐν γένει μέχρι τῶν λοιπῶν ἀκροατῶν, καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἐξέφρασε τὴν πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Σουλτάνον εὐγνωμοσύνην τοῦ Συλλόγου, ἦρξατο ὁ χορὸς, ἦσας ἐμμελέστατα τὸν πρὸς τὸν Θεὸν ἕμνον Choeur du Joseph en Egypte κατὰ μουσικὴν Mehl καὶ ἐνθουσιωδέστατα χειροκροτηθεὶς ἐν τέλει. Εἶτα ὁ τοῦ παρόντος συλλογικοῦ ἔτους πρόεδρος ἀξιότιμος ἰατρός κ. Ξενοφῶν Ζωγράφος ἀνέγνω μετὰ τῆς προσιδιαζούσης αὐτῷ χάριτος τὴν κατωτέρω δημοσιευομένην προσφώνησιν. Τὸ δεύτερον ἦδη ὁ χορὸς τοῦ Ἐρμοῦ, χειροκροτηθέντος ἐν τέλει τοῦ κ. προέδρου, ἔτερεψε τὸ πολυάριθμον καὶ ἐκλεκτὸν ἀκροατήριον διὰ τοῦ ἤσματος «Πλέξτε δαφνοῦλαις» κατὰ μουσικὴν Muller. Καὶ πάλιν χειροκροτήματα θερμὰ ἐπέστειψαν τὸ ἦσμα, μεθ' ὃ ἀνελθὼν τὸ βῆμα ὁ τῆς ἡμέρας ρήτωρ κ. Νικόλαος Ψυχάρης βένης ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ὁμιλίαν περὶ μουσικῆς. Εἶναι περιττὸν νὰ εἰπωμεν ἡμεῖς ἐνταῦθα μεθ' ἡλικίας στρωμυλίας καὶ χάριτος ὁμιλεῖ ὁ κ. Ψυχάρης βένης τὰ χαρίσματα ταῦτα ἀναγνωρίζουσιν εἰς τὸν ρήτορα τῆς παρελθούσης κυριακῆς πάντες οἱ καὶ ἄλλα ἀκούσαντες αὐτὸν ὁμιλοῦντα· σημειωτέον δ' ὅτι εἰς τὰ ἀνωτέρω δύο χαρίσματα προστίθεται καὶ τὸ ἔξῃς, ὅτι δηλ. ὁ κ. Ψυχάρης συνηθίζει νὰ ὁμιλῇ ἀπὸ στάθους, ἔχων ἀποστροφὴν φαίνεται πρὸς τὰ χειρόγραφα καὶ πιθανῶς

οὐκ ἀπεικώτως, καὶ ἡ τοιαύτη ὁμιλία οὐκ ὀλίγον προσδέτει εἰς τὰ ἄλλα κατὰ τοῦ ρήτορος. Ὁ κ. Ψυχάρης δι' ἀνεκδότων ἀρξάμενος καὶ ἐπεισοδιακῶς διαποικίλας τὸ θέμα αὐτοῦ διὰ γνωμικῶν καὶ ρητῶν καὶ ἀρχαϊκῶν φράσεων, ἐκ τῆς θύραθεν καὶ ἔσῳθεν φιλολογίας εἰλημμένων, ἀπέσπα κατὰ πᾶσαν στιγμὴν τὸν θυμηδιαν, τὸν γέλωτα, τὰς ἀνευφημίας καὶ τὰ χειροκροτήματα τοῦ ἐν ἰλαρότητι ἀδιαπτότῳ διεληθόντος τὴν ὥραν πυκνοῦ ἀκροατηρίου, ὅπερ ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου καὶ Ἡροδότου, ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῶν Τεμπῶν, τῆς Πίνδου καὶ τῆς Ὀδσσης, τοῦ Παρνασσοῦ καὶ τοῦ Παρθενῶνος, ἀπὸ τοῦ Ταινάρου καὶ Βυζαντίου μετέγενε εἰς τὰ Ἴσθμα, τὰ Πύθια καὶ τὰ Ὀλύμπια καὶ εἰς ὃ ὑπέμνησε καὶ Ὀρφεὺς καὶ Κερβέρου καὶ Χάριτας καὶ Σειριῖνας, μυθολογικὰς τε καὶ Κωνσταντινουπολίτιδας, ἀναμνηστὴς ἑλληνικὴν μυθολογίαν καὶ Πεντάτευχον καὶ Ὀκτάνηχον καὶ τὸ πρωτόγονον μουσικὸν μέλος Ἄξ καὶ Βάξ καὶ τὸν αὐλὸν τῶν Καππαδόκων, ὃν ζουρνᾶ οἱ σύγχρονοι ἀποκαλέουσι, καὶ εἴ τι ἄλλο ἠδυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν, ἐὰν ἡμεν βέβαιοι ὅτι μετὰ τῆς αὐτῆς καὶ ὁ κ. Ψυχάρης χάριτος, ἢ ἔστω καὶ ἐν ἐλάσθονι ἀκόμη, θὰ κατορθοῦμεν τοῦτο. Δὲν ἐπέγρανε δὲ τὸν λόγον χωρὶς νὰ μὴ ποιήσῃται εὐφημοτάτην μνησίαν τοῦ ὀνόματος τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου. Καὶ οὗτος δὲ τὸν δίκαιον ἀποδοιοῦς ἔπαινον τοῖς ἀγωνιζομένοις ἐν τῷ Συλλόγῳ ἐπῆνεσε τὸν διευθυντὴν τοῦ χοροῦ κ. Ὀσκάρο Δεθιέ, καθ' ὃν τρόπον καὶ ὁ ἀποχωρῶν πρόεδρος ἔπραξε. Δαψιλέστατα χειροκροτηθεὶς ὁ κ. Ψυχάρης κατῆλθε τὸ βῆμα, ἐνῶ ὁ χορὸς τρίτον ἔψαλεν ἦσμα Ὅλα πρόδοκαιρα κατὰ μουσικὴν Kuntien. Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δημοσίας ἐκπαίδευσως Ναῖμ βένης ἀνῆλθεν ἐπὶ τὸ βῆμα καὶ ἐρμηνεύσας ἐν ὥρατᾳ ἑλληνικῆ γλώσσῃ τὴν λύπην τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῷ πρὸς αὐτοπρόσωπον παρουσίαν κωλύματι, ἐξέφρασε τὴν ἑαυτοῦ χαρὰν ἐφ' ὅς εἶδε καὶ ἤκουσε καὶ συνεχῶρον τῷ Συλλόγῳ καὶ τῷ διδασκάλῳ καὶ τοῖς μαθηταῖς ἐφ' αἷς διεπιστώσατο προόδοις, αἵτινες εὐθὺ πρὸς τοὺς πόθους βαίνουσι τοῦ ἀνακτος, ἐπιθυμοῦντος τὴν προκοπὴν πάντων αὐτοῦ ἠδιακρίτως τῶν λαῶν. Ἄμα ἀποχωροῦσαντος τοῦ βήματος τοῦ Ναῖμ βέην ἐν χειροκροτήμασιν ὁ ἐρμιαϊκὸς χορὸς ἔψαλε τὸν αὐτοκρατορικὸν ἕμνον, οὗ τὸ μὲν μουσοῦργημα ὀφείλεται εἰς τὸν Weber, ἢ δὲ στιχοουργία εἰς τινὰ τῶν νεα-

ρῶν ἰσμαϊκῶν. Ἄμ' ἀρξάμενον τὸν ἕμνον ἡ ὁμίλις ἐγε-
θεῖσα ὡς εἰς ἄνθρωπος ἠκροάσατο ἐπὶ ποδός, καὶ μετὰ ταῦ-
τα καθεδέντος τοῦ ἀκροατηρίου, ἠγέθη ὁ τὸν οἰκουμενι-
κὸν πατριάρχην ἐκπροσώπων Σεβ. ἅγιος Σιδανίου καὶ Σια-
τίστης, ἑρμηνεύσας τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Α. Θ. Παναγιότητος
καὶ ἐπιδαψιλεύσας τὰς δεσποτικὰς αὐτῆς εὐχὰς ἐπὶ πάντα
τοὺς ἐργαζομένους ἐν τῷ Συλλόγῳ Ἑρμῆ καὶ ὑπὲρ τοῦ
Συλλόγου. Τελευταῖος πάντων ὁ κ. Σ. Ι. Βουτυρᾶς ἐγερεθεὶς
ἐξέφρασε δι' ὀλίγων ἐξ ὀνόματος τῆς **Ἐποικίου** τὰς εὐ-
χαριστίας τοῦ σωματείου τούτου πρὸς τὸν Σύλλογον Ἑρμῆ
ἐφ' ἣ παρέσχε συμπράξει κατὰ τὴν πέρυσιν δοθεῖσαν ὑπὲρ
τῆς εἰρημῆς Ἀδελφότητος συμφωνίαν. Καὶ τοῦ κ. Βουτυ-
ρᾶ οἱ ὀλίγοι λόγοι ἀπέκρινον μεγάλην ἀγάπην πρὸς τὸν
Ἑρμῆ, ἥτις οὕτως περιτράνωσ ἐκδηλουμένη εἶσται τὸ
κυριώτατον ἐχέγγυον τῆς ἐπιτεύξεως ἐν οὐ μακρῷ ὡς εὐα-
ρέστῳν ἰσορροπιῶν ἐκ τῶν ἐν ἀφοσίᾳ καταβαλλομέ-
νων περιστάσεων.

Ἡ τελετὴ ἐληξεν ἐν ἐξαιρέτοις ἐντυπώσεσιν.

Νεολόγος, 20 Δεκεμβρίου 1888, ἀριθ. 5848.

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΜΗΣ.

Χθές, Κυριακὴν, περὶ τὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν μετὰ
μεσημβρίαν, ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ παρθεναγωγείου τῆς κοινότη-
τος Σταυροδρομίου, ἐπανηγυρίσθη ἡ ἑνδεκάτη ἐπετηρὶς
τοῦ μουσικοῦ καὶ φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Ἑρμού.

Πλῆθος πυκνὸν καὶ ἐκλεκτὸν παρίστατο, ἐν ᾧ διεκρίνον-
το ἡ Α. Ε. ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν προσφύγων Γιου-
δοῦφ Ριζᾶ πασσᾶς, ὁ Ναῖμ βένε, πρόεδρος τῆς λογοκριτι-
κῆς ἐπιτροπῆς ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύ-
σεως, ἀντιπροσώπων τὸν Ἐξ. Μουνιῆ πασσᾶν, ὑπουργὸν
τῆς παιδείας, ἡ Α. Ἐξ. ὁ κ. Α. Κουντουριώτης, πρεσβευτὴς
τῆς Ἑλλάδος, ἡ Α. Σ. ὁ μητροπολίτης ἅγιος Σιδανίου καὶ
Σιατίστης κύριος Ἀθανάσιος Μεγακλῆς, ἐκπροσώπων τὸν
οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, ἡ Α. Θεοφιλία ὁ χοροεπίσκοπος
Εἰρηνοπόλεως κ. Φώτιος, αἱ Α. Α. Ε. Ε. ὁ Κωνσταντῖνος
Ἀνθόπουλος πασσᾶς, πρόων γενικὸς διοικητὴς Κρήτης καὶ
ὁ Ἀλέξανδρος Κωνσταντινίδης πασσᾶς, πρόων ἐπόπτης
τῶν μὴ μουσουλμανικῶν σχολῶν, ἀντιπρόσωποι διαφόρων
σωματείων, δημοσιογράφοι καὶ ἄλλοι διακεκριμένοι ὁμογε-
νεῖς καὶ ξένοι· τὸ ὅρατον ψῆλον ἀντεπροσώπευετο δαψιλῶς.

Ἄμα τῇ ἐνάρξει τῆς τελετῆς ὠμίλησεν ὁ τέως πρόεδρος
τοῦ Συλλόγου κ. Σπ. Ζαβιτσιάνος ἐκθεῖς τὰ πεπραγμένα· δι-
καίως παρετήρησεν ὁ κ. Ζαβιτσιάνος ὅτι σὺν τοῖς πολλοῖς
ἀγαθοῖς ὧν πρόξενος γίνεται ὁ Σύλλογος οὗτος, ἐν περι-
πλέον ἀγαθὸν αὐτοῦ εἶσται ἡ ἀφορμὴ ὅπως ἡ νεολαία μὴ
περὶ τὰ φδοῖα καὶ τὰ καφθεῖα καὶ ἄλλα παραπλίσια κατα-
στήματα, βλάβης ὑλικῆς τε καὶ ἠθικῆς πρόξενον, κατατρί-
βῃ τὸν χρόνον, ἀλλ' ἀφοσιῶται εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς μου-
σικῆς, ἥς ἡ ἐξημερωτικὴ καὶ ἐκπολιτιστικὴ δύναμις ἀπὸ
αἰῶνων εἶσται ὁμολογουμένη.

Μετὰ ἕμνον, ἀρίστα ψαλέντα ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Συλλό-
γου ὑπὸ τὴν ἐπιστάσιαν τοῦ κ. Dethier, πρὸς τὸν παροχέα
τῆς ἀρμονίας θεόν, χειροκροτηθέντα ζωηρῶς, ἀνέβη τὸ βῆ-
μα ὁ τῆς νέας περιόδου πρόεδρος κ. Ξεν. Ζωγράφος, ὀλίγα

ἀλλὰ σημαντικὰ εἰπὼν περὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ Συλλόγου, περὶ εὐσεβείας, ἐπιστήμης καὶ φιλοκαλίας, ἐν ὀλίγοις ἀποδείξας τὰ ὀφελήματα, ἅπερ δύνανται νὰ παραχθῶσι τῇ ὑποστηρίξει καὶ προαγωγῇ τοῦ **Ἔργου**. Ὁ κ. Ζωγράφος ἀνίγηγεν ὅτι ὁ κερδοφόρος **Ἔργου**ς ἤρξατο ἐνδιαφερόμενος ὑπὲρ τοῦ λογίου ἐν τῷ προσώπῳ τῶν διαπρεπῶν καὶ φιλομουσῶν ὁμογενῶν, ἀρχὴν ποιησαμένων τῶν κκ. Εὐγενίδου καὶ Π. Στεφάνοβικ, ἐκάστου προσδενγκόντος ἀνὰ πέντε καὶ εἴκοσι λίρας Τουρκίας τῷ ταμείῳ τοῦ Συλλόγου.

Τῇ προσλαλή τῷ νέῳ πρέδρου ἐπικολούθησεν ὁ ὕμνος τοῦ Συλλόγου **Πλέξετε δαφνοῦλαις**, καὶ οὗτος ἀριστα ψαλεῖς καὶ ἐπανελημμένους χειροκροτηθεῖς.

Μόλις αἱ παρατεταμέναι χειροκροτήσεις ἔληξαν καὶ ἀναβαίνει τὸ βῆμα ὁ ῥήτωρ τῆς ἡμέρας κ. Νικόλαος Ψυχάρης βένης, Ἄρχων Μ. Χαρτοφύλαξ, ὅστις τῇ ἀληθείᾳ χθὲς τοῦλάχιστον, ὑπῆρξεν ἀμίμητος ῥήτωρ. Τὸ θέμα αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἢ μουσικῆ· ἀλλὰ πόσα πράγματα δὲν ἐπραγματεύθη μετ' ἀπαραμύλλον εὐφραδείας καὶ στωμυλίας καὶ δὴ σεμνῆς εὐτραπείας καὶ χάριτος οὐ τῆς τυχοῦσης· ὁ ὄλην χιονίζουσαν ἔχων τὴν κόμην, χθὲς ἀπέδειξεν ὅτι τὴν καρδίαν ἔχει νεάζουσαν, ἴσα τῇ νεότητι, ἥς ἐπλεξε τὸν στέφανον τοῦ ἐγκωμίου τόσον ἐπιχαρίτως ὁ κ. Ψυχάρης· ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τοῖς αἰθέρας ἀνεβίβαζε καὶ ἀπὸ τούτων διὰ τῆς γῆς, ἐν συνωδίᾳ τοῦ Ὁρφέως, εἰς τὸν τάρταρον κατεβίβαζε τοὺς ἀκροατὰς αὐτοῦ πρὸς ἀναζήτησιν τῆς Εὐρουδίκης, καὶ τὸν Χάρωνα ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς φόρμιγγος καὶ τοῦ Ἀδωνίδος εὐαίσθητότερον παρουσίαζε. Καὶ τί πρῶτον καὶ τί ὕστατον νὰ μνημονεύσῃ τις τοῦ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τέλους μετὰ πολλῆς τῆς προσοχῆς ἀκροασθέντος καὶ μόνον ὑπὸ ἐπανελημμένων παταγωδῶν χειροκροτήσεων καὶ δὴ ἀπλέτου γέλωτος διακοπέντος πανηγυρικοῦ λόγου τοῦ κ. Ν. Ψυχάρη βένης;

Καὶ τί δὲν εἶπε; μίπως ἐλθμόνησε τὸ **ἄχ** καὶ τὸ **βάχ**, τοὺς πρῶτους τοὺτους θεμελίους λίθους τῆς μουσικῆς; ἢ τὴν δορὰν τοῦ τυμπάνου καὶ τὸ **ξύλον ἀπελέκητον** τοῦ αὐλοῦ; Κατάρθωσε νὰ εὕρῃ σχέσιν μετὰ τοῦ καταποθέντος ὑπὸ τοῦ κίτους Ἰωνᾶ καὶ τῶν δελφίνων τῆς Προποντίδος, τῶν ἀνθρωπολετείων τῆς ἀρχαιότητος Σειρήνων καὶ τῶν πάσης εὐγενοῦς καὶ φιλανθρώπου πράξεως προστατίδων Σειρήνων τῆς παρούσης ἐποχῆς, αἰτινὲς εἰσὶν αἱ τοῦ

Βυζαντίου Ἀχαίδες. Καὶ μίπως ἠμνημόνησε τῶν Χαρίτων, τῶν Μουσῶν, τοῦ Ὀλύμπου, τῶν Τεμπῶν, τῶν Γιγάντων ἐπιπροσθιθεμένων τὸν Πίνδον ἐπὶ τῆς Ὀδσσης, τοῦ Παρθασσοῦ, τοῦ Παρθενῶνος, τῶν Ὀλυμπίων, Ἰσθμίων Παναθηναίων καὶ Ἐλευσινίων, τῶν μάντεων καὶ τῆς Πυθίας, τῶν ποιητῶν, δραματουργῶν, μουσικῶν καὶ φιλοσόφων; Καὶ παράδοξον! Τρανῶς ἀπέδειξεν, ὅτι πλήρης συμφωνία καὶ ἁρμονία ὑπάρχει μετὰ τῆς μυθολογίας, τῆς Πεντατεύχου, τοῦ Ψαλτηρίου καὶ τῆς εὐσεβοῦς τῶν Χριστιανῶν ἐμμύσου λατρείας. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ὁ κ. Ψυχάρης χθὲς ὑπῆρξε τὸ τρανώτατον τεκμήριον ὅτι τὸ πῦρ τῆς μουσικῆς κατορθοῖ νὰ ἐμφυσήσῃ νεότητα καὶ εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὸν δεδασμοπέρας ἡλικίας ψῆλον αὐτοῦ ἀκόμη, εἰς τὸν τοῦ **Ἔργου** νέον πρέδρον διπλονότι κ. Ξ. Ζωγράφου.

Παρατεταμέναι ζῶφραι χειροκροτήσεις προέπεμψαν τὸν ἦρωα τῆς χθεσινῆς ἑορτῆς καταβαίνοντα τοῦ βήματος, ὅστις ἐν τῷ ἐξάλλῳ αὐτοῦ ἐνθουσιασμῷ τὰς αἰσθήσεις ἀπὸ πέντε εἰς ἕξ νύξησεν.

Ἀμέσως ὁ χορὸς τῶν μελῶν ἔψαλε τὸ ἕσμα **Ὅλα πρόοκαιρα**, ἅπερ ἴσως παρηγόρησε τὸν κ. Ψυχάρην πεισθέντα ὅτι καὶ ἡ νεότης ἢ ὑπ' αὐτοῦ τόσον ἐνθουσιωδῶς καὶ καλλιπεπῶς ἐξυμνηθεῖσα εἶναι μετὰ τῶν **προοκαίρων**.

Εἶτα ἀνέβη τὸ βῆμα ὁ εὐπατριδὴς καὶ εὐπαιδευτὸς Ναῆμ βένης καὶ ἐν καθαιρεούσῃ ἑλληνίδι φωνῇ εἶπε τὰ εἰκότα ἐκ μέρους τῆς Α. Ε. τοῦ ὑπουργοῦ, λυπούμενου ἐπὶ τῇ ἀπουσίᾳ αὐτοῦ ἕνεκα τῆς συνεδρίας τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐκδηλώσας καὶ τὰ ἑαυτοῦ εὐγενέστατα καὶ ἀγαθώτατα αἰσθήματα· δικαίως δὲ ἐξῆρε τὴν προστασίαν, ἣν ἐπιδαψιλεύει ἡ Α. Α. Μ. ὁ Σουλτάνος εἰς τὰ γράμματα, εἰς τὰς τέχνας καὶ πρὸς πᾶν συντελοῦν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν καὶ προαγωγὴν τῶν τὴν εὐρείαν Αὐτοῦ αὐτοκρατορίαν οἰκούντων καὶ τῇ πατρικῇ Αὐτοῦ μερίμνῃ ἐμπιστευθέντων λαῶν.

Ἀπὸ εὐκρινεοῦς καρδίας οἱ παριστάμενοι ἐξεροργήσαν εἰς ζῶφρας χειροκροτήσεις ἐκδηλοῦντες τὴν ἀκραιφθεστέραν συμπάθειαν εἰς τὸν κάλλιστον τοῦτον τοῦ κράτους λειτουργὸν καὶ πάντες ἐγεροθέντες ἠκροάσαντο τοῦ Σουλτανικοῦ ὕμνου ψαλέντος μετ' ἐκτάκτου ἐνθουσιασμοῦ ὑπὸ τοῦ χοροῦ τοῦ Συλλόγου, ὃν ἐπέστειλαν ζῶφραι ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ φιλομούσου καὶ φιλολάου Ἄνακτος.

Μετά τοῦτο ὁ Σεβ. μητροπολίτης ἁγ. Σιδανίου καὶ Σιατίστης διεβίβασε τὰς εὐχὰς τοῦ οἴκου. Πατριάρχου καὶ τὰς εὐλογίας τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας ἐπαινέσας τοὺς τόσον καλῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς ἐργαζομένους ὑπὲρ τοῦ κοινοφελούς τοῦ Συλλόγου σκοποῦ. Ἐπὶ τέλους ἐγερθεὶς ὁ κ. Σ. Ι. Βουτυρᾶς συνεχάρη τῷ Συλλόγῳ ἐξ ὀνόματος τῆς Ἀδελφότητος **Ξηροκρήνης**, εὐχαριστήσας αὐτῷ ἐπὶ τῇ συμβολῇ, ἣν ἐχορήγησε τῇ **Ξηροκρήνῃ** κατὰ τὴν συναυλίαν αὐτῆς. Καὶ ἡ τελετὴ ἔληξε ἐγκαταλιποῦσα θυμῶεις ἐντυπώσεις ἐπὶ τοῦ πολυαριθμοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου.

Κωνσταντινούπολις, 19 Δεκεμβρίου 1888, ἀριθμ. 285.

Η ΙΑ' ΕΠΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΡΜΟΥ,

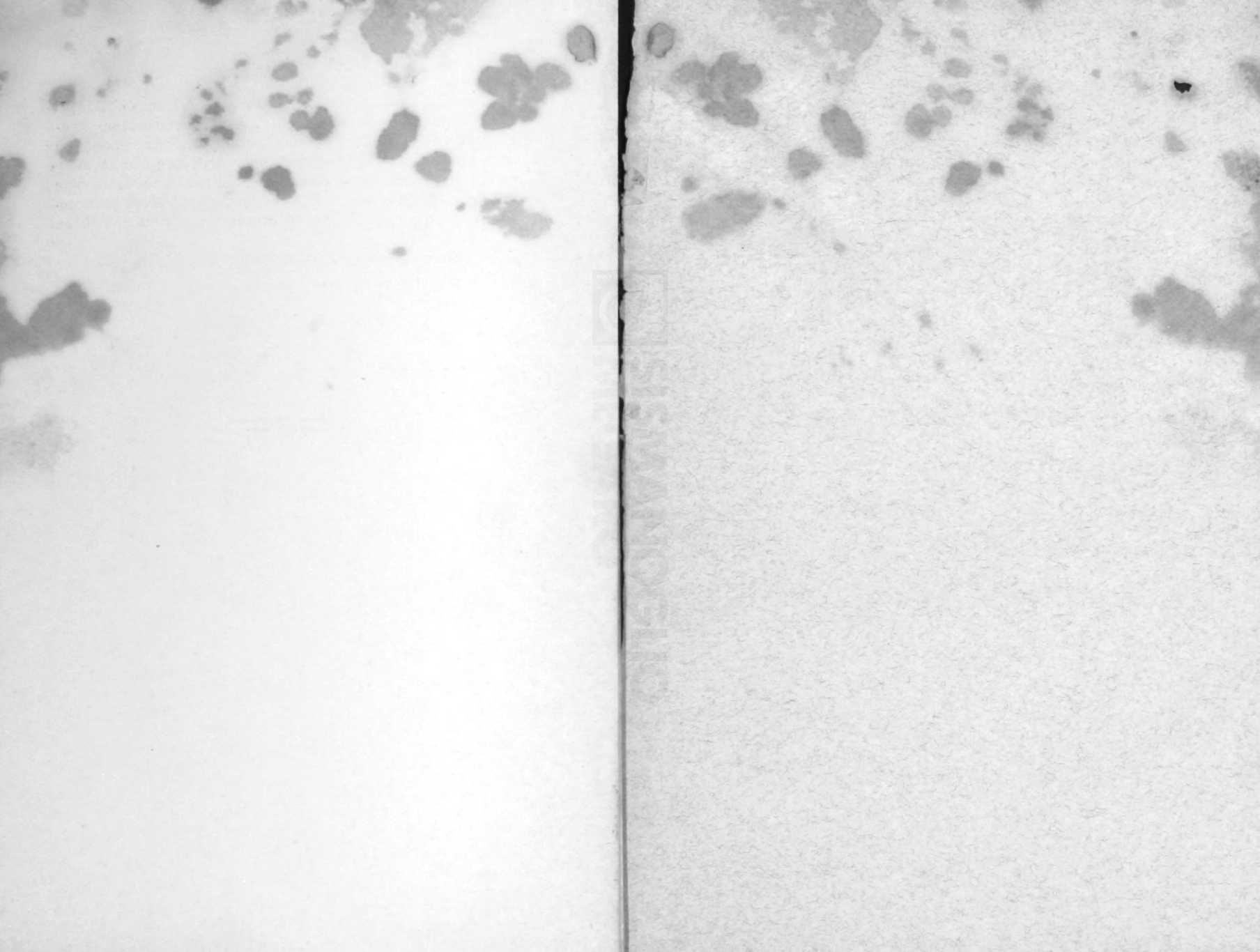
Τὴν προχθὲς κυριακὴν κίνησις ἀσυνήθης ἐπεκράτει κατὰ τὴν μίαν μετὰ μεσημβρίαν ὥραν ἐν τῇ ὁδῷ τῆ ἀγοῦση εἰς τὸ παρθεναγωγεῖον τῆς ὁμογενοῦς κοινότητος Σταυροδρομίου. Τὸ εἰρημένον παρθεναγωγεῖον ἐδέχετο ἐν ταῖς αἰθούσαις τοὺς θιασώτας τῆς Θείας τέχνης, ὄντως δὲ καταλλήλοτερον κατάστημα διὰ πανηγυρισμὸν τοιαύτης ἐπετηρίδος δὲν ἦτο δυνατόν νὰ υπάρξῃ ὅπως ὑποδεχθῆ τοὺς νεαροὺς ἐρμαῖστας καὶ τοὺς ἐπισήμους ξένους σπεύσαντας ἐκεῖ ὅπου ἐκάλει αὐτοὺς ἡ λιγεῖα φθομιγῆ. Τὸ πλῆθος πυκνότερον ἀνεφάνη ὅτε ἀνῆλθεν ἅπαν κατὰ τὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ παρθεναγωγείου, ἔνθα μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς τελετῆς ὁ τέως πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Ζαβιτσιάνος ἐξέθεκε καταλλήλως τὰ πεπραγμένα μὴ ἐπιλαθόμενος νὰ ὑπομνήσῃ οἷων ὠφελειῶν πρόξενος κατέστη ὁ Σύλλογος εἰς τὴν ἀποτελοῦσαν τὸν πυρῆνα αὐτοῦ νεολαίαν ἀφωσιωμένην εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς θείας τοῦ Ὁρθόως τέχνης. Μετὰ τὸν λόγον τοῦτον τοῦ κ. Ζαβιτσιάνου μεστὸν σκοπιμότητος καὶ παραινέσεων, ἐψάλη ὕμνος ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου ἐπιστατοῦντος τοῦ ὄργανου αὐτῶν ἡγέτου κ. Ο. Δεθιᾶ ζωνρῶς χειροκροτηθεὶς, μεθ' ὃν ἀνῆλθεν τὸ βῆμα ὁ νέος αὐτοῦ πρόεδρος κ. Ξ. Ζωγράφος εἰπὼν ἱκανὰ περὶ τῆς ἀνυσιμότητος, ἣτις προσγενήσεται τῇ ὁμογενεῖ νεολαίᾳ ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ μουσικοῦ τούτου κέντρου μετοχετεύσεως τοῦ μουσικοῦ αἰσθήματος ὑποστηριζομένου καὶ προαγομένου τοῦ **Ἑρμοῦ**. Κατὰ τὸ πρόγραμμα ἐξηκολούθησεν ἡ ἐκτέλεσις τῶν διατάξεων αὐτοῦ, ψαλέντος τοῦ ὕμνου τοῦ Συλλόγου **Πλέξετε δαφνοῦλαις** ἐπανεληνυμένως χειροκροτηθέντος. Μετὰ τοῦτον ἀνέρχεται ἐμπεπνευσμένος οἰοεὶ ἀπὸ τῶν προηγηθειῶν μελωδιῶν ὁ εὐφραδὴς τῆς ἡμέρας ἀγορητῆς κ. Ν. Ψυχάρης βένης καταγοιτεύσας ἐφ'

ικανὴν ὄραν τὸ ἀκροατήριόν του, περιστραφείς εἰς τὴν μουσικὴν, ἀλλὰ περιπλέξας πολλὰ καὶ τερπνὰ ἄσπεϊά τε καὶ σπουδαῖα, μουσικὴν ἔμπνευσιν ἀπὸ πνέοντα καὶ νεάζουσιν μελωδίαν διαχέοντα, τερπνόν, εὐπεπτον, συγκεκρασμένον ἔδεσμα παραθέσας πρὸ τοῦ μεγάλου ἀκροατηρίου του καὶ ἀποδείξας ἑναργῶς, ἂν δὲν ἀπατώμεθα ὅτι ἑνιαῖος σύνδεσμος, καὶ σκοπὸς διακρίνει πάσας τὰς μουσικὰς ἐποχὰς καὶ τοὺς κλαδικοὺς ταύτης δαδούχους, ἀπὸ τοῦ Δημίου καὶ Δημοδόκου μέχρι τοῦ μεγάλου ἱμνοδοῦ καὶ ἀπὸ τούτου μέχρι τοῦ Κοσμᾶ καὶ Δαμασκηνοῦ. Ἐν σκιαγραφίῃσει τοιοῦτον ἦν ὡς ἔγγιστα τὸ θέμα τοῦ προσφιλοῦς ἀγορητοῦ τῆς προχθῆς καὶ ὡς τοιοῦτον ὄφειλε νὰ χειροκροτηθῆ ἐκτάκτως κατὰ τὸ πέρασ αὐτοῦ· μεθ' ὃ ὁ χορὸς τῶν νεαρῶν ἐρμαῖστων ἔμελλε τὸ ἕσμα **Ὅλα πρόσκαιρα**. Κατόπιν τούτου ὁ ἐν τῇ τελετῇ ἐκ τῶν πρώτων προσελθὼν Ἐξ. Ναημ βένης ἐν ἑλληνίδι φωνῇ ἔλεξε τινα ἀπὸ μέρους τοῦ ἀπουσιάζοντος ὑπουργοῦ, δικαιολογήσας τὴν ἀπουσίαν του, ἕνεκα ἐκτάκτου ὑπουργικοῦ συμβουλίου προσελθοῦσαν, καὶ ἐξάρας τὰ ἀγαθώτατα αἰσθήματα, ἅτινα τρέφει ὁ φιλομουσώτατος Ἄναξ πρὸς τὰ γράμματα· ἐν γένει καὶ τὴν μέριμναν ἦν καταβάλλει πρὸς ἐξάπλωσιν τῶν εὐεργετικῶν αὐτῶν ἀποτελεσμάτων. Ζητωκραυγαὶ ἐξεργάγησαν ὡς ἀπὸ ἐνὸς στόματος εἰς τὸ τέλος τοῦ λόγου τοῦ Ναημ βένη, ὃν ἐπεσφράγισεν ὁ πρὸς τὴν Α. Α. Μ. τὸν Σουλτάνον ἕμνος ὃν ἠκροάσαντο οἱ πάντες ὄρθιοι. Μετὰ ταῦτα ὁ Σεβ. μητροπολίτης Σιδανίου κ. Ἀθανάσιος ἐξέφρασε τὰς εὐχὰς ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. τῆς μητρὸς ἐκκλησίας καὶ ἐν τέλει ὁ κ. Σ. Ι. Βουτυρᾶς συνέχασεν ἐξ ὀνόματος τῆς **Ἐπιοκροῦνης** τὸν Σύλλογον ἐπὶ τῇ συναυλίῃσει ἣν παρέσχεον οὗτος κατὰ τὴν συναυλίαν αὐτῆς. Καὶ ἡ τελετὴ ἔληξε μετὰ τὴν εὐάρεστον ἀγγελίαν, ἣν ὁ κ. Ζωγράφος ἀνέφερεν, ἐν τῇ προσλαλιῇ του δηλώσας ὅτι ὁ ἀνδρούμενος ἦδη Σύλλογος προσεκτίησεν τὴν ἐκτίμησιν καὶ τῶν ὁπαδῶν τοῦ κερδῶου **Ἐρμου** ὃν ἔξοχα αὐτοῦ μέλη οἶοι οἱ κ.κ. Ε. Εὐγενίδης καὶ Π. Στεφάνοβικ προσάνεγκαν τῷ ταμείῳ τοῦ Συλλόγου ἀνὰ 25 λίρας. Ἐν τῇ πανηγύρει ταύτῃ τὸ ἐκλεκτὸν πλῆθος ἀπετέλει πλὴν τοῦ λοιποῦ κόσμου, ἡ Α. Σ. ὁ ἅγιος Σιδανίου κ. Ἀθανάσιος ἀντιπροσώπων τὴν Α. Θ. Π. ὁ χωροεπίσκοπος Πέραν Θ. Εἰρηνοπούλου κ. Φώτιος. Αἱ ΑΑ. ΕΕ. ὁ Κωνσταντῖνος Ἀνθόπου-

λος πασσᾶς πρώην γενικὸς διοικητὴς Κρήτης, ὁ Ἀλέξανδρος Καραθεοδωρῆ πασσᾶς, ὁ κ. Α. Κουντουριώτης πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος, ὁ πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῶν προσφύγων ἐπιτροπῆς Γιουσοῦφ Ριζᾶ πασσᾶς, ὁ πρόεδρος τῆς λογοκριτικῆς ἐπιτροπῆς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς παιδείας Ναημ βένης ἀντιπροσώπων τὴν Α. Ε. τὸν ὑπουργόν, ἱκανοὶ ἀντιπρόσωποι δωματείων καὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ τύπου καὶ ἄλλοι.

Ἐπιθεώρησις, 20 Δεκεμβρίου 1888, ἀριθμ. 469.

SISMANGILIO

340